

Rus - Fin Harbi

Fin Müdafaaasının Yarıldığı Haberi Tekzip Ediliyor

Petsamoda Muharebeler Oluyor, Rusların Zehirli Gaz Kullandıkları Bildiriliyor



Millî müdafaa için gönüllü kaydedilmeye giden Fin kadın ve erkekleri

Londra, 7 (Hususi) — Sovyet Rusya - Finlandiya harbi devam etmektedir. Sovyetlerin, Mannerheim müdafaa hattını yardıklarına dair iddiaları Helsinki'de katıyetle tekzip olunuyor.

Helsinki'den bildirildiğine göre Rusların Ladoga gölü Şimalinde Salmi ile Suajarvi arasında yapmış oldukları bütün taarruzlar, Sovyet kuvvetlerinin adet itibarile faikiyetine rağmen akamete uğramıştır.

MEKTEPLERDE

Erken Başlama ve Mektep Kitapları Meselesi

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Bazı meseleler vardır ki, bunlarda herkes kendisini müte-hasss farzeder ve bunlar hakkında mütalea yürütmekte kendinde salâhiyet görür. Siyaset ve mimarî meselelerinde olduğu gibi. Herkes kendisini bir diplomat ve yerine göre bir mimar zanneder.

Maarif işlerine taallük eden meseleler de bunlardan biridir. Bizde herkes bir maarifçidir, ve herkes uluorta maarif meselelerini münakaşaya kendinde bir hak ve kudret görür.

Bu sebepledir ki gazetelerde en çok münakaşa edilen meselelerden biri de maarif işlerine taallük edenlerdir. Bir kaç haftadanberi İstanbul matbuatını meşgul eden ve Maarif Vekilini, Büyük Millet Meclisi kürsüsünden izahat vermiye mecbur eden iki maarif meselesi vardır: Biri Maarif Şurasının kararı mucibince bu sene tedrisata sabah erkenden başlaması, diğeri mektep kitapları meselesidir.

Hasan Ali Yücel, Millet Meclisinde bu iki mesele hakkında da vekâletin görüş tarzını anlattı.

Derslerin sabah erken başlaması aşağı yukarı bütün medeni memleketlerde kabul edilmiş bir usuldür. Bunun içtimai ve pedagojik bir çok sebepleri olmak lâzımdır. Bu usulün bizde tatbikinden doğan mesele, olsa

(Sonu Sa: 6, Sü: 2)

TOPLATTIRILAN

Müstehcen (!) Eser

(Yazısı Beşinci Sayfamızda)

Almanlar, Türk-Sovyet Dostluğunu Bozmak İçin Uğraşıyorlar

Sovyet Emellerini Türkiye'ye Tevcih Gayesile "Beceriksizce,, Gayret Sarfediliyor

Kafkasyada TAHSİDAT Haberi Yalan ve Asılsızdır

Bu Hakikati Bilenler İçin Almanların Maksadını Anlamak Güç Değildir

Berlin, 7 (A.A) — D. N. B. Ajansı bildiriyor: Kafkas Cephesinde Türk kıtaatının arttırıldığı ve Kafkastaki kıtalarını tezvir eden Sovyetler İttihadının mukabil tedbirler aldığı yazan "Volkischer Beobachter,, gazetesi, bugün Türkiyenin harici siyasetinde husule gelen değişikliğin, Sovyet Rusya ile olan eski ittifağı bu devlete karşı düşmanlığa tahvil edecek kadar tam mı olduğunu sormaktadır.

Bu gazete, neşrettiği uzun bir makede, bu iki memleket arasında bir harp zuhuru ihtimalini mevzuu bahsederek şu müşahede de bulunuyor:

"Rusların elinde bulunan imkânlar ehemmiyetlidir. Ve Garp devletlerinin endişeleri muhiktir. Eğer İngiltere bir Rus - Türk harbine müdahale edecek olursa, netice, Kürtlerin, Arapların, Suriyenin ve Irakın alacakları vaziyette çok alâkadardır. Zira, böyle bir muharebe, bütün kü-

(Sonu Sa: 6 Sü: 1)

Türkiyede Alman Propagandası Nasıl Çalışıyor?

Türkiyedeki Alman istihbarat bürosu, gazetemiz aleyhindeki suikastine devam ediyor.

Tanı, para ile satın almak istedikler, susturamadılar.

Tanı, İngiliz Yahudi ajanları ile beraber çalışmakla itham etmek istedikler, muvaffak olamadılar.

Şimdi de Pravda gazetesinde D. Assipof isminde meçhul bir muharririn Tan aleyhinde yazdığı bir yazıyı matbaada teksir ederek Türkiyede dağıtmak ve bu suretle Tan aleyhinde propaganda yapmak teşebbüsünde bulundular, fakat bu defa da yüzlerine, gözlerine buluşturdular.

Türkiyede Alman propagandasının ötedenberi içini ve dışını veren ve bu propagandanın yürütmesine imkân bırakmayan Tan gazetesi, Alman istihbarat bürosu için bir kâbus, izalesi lâzım bir vücut oldu. Fakat bu sahada attıkları her adım muvaffakiyetsizlikle neticelendiği kızdırlar, sinirlendiler ve nihayet güllünç olmaya başladılar.

Alman propaganda servisinin Tana hücum vesilesile takip ettiği gayelerden biri de Sovyet Rusya ile Türkiyenin arasını açmaktır. Son günlerde matbuatla radyolarile, memleketimizdeki teşkilâtlarile bütün Alman propaganda mekanizması seferber bir halde bu maksadı temine çalışmaktadır.

Aldanyorlar. Ne Tanı susturmaya muvaffak olabileceklerdir, ne de Türkiye ile Rusyanın arasını açmaya.

Alman istihbarat servisinin, Tan, Türk matbuatı ve Türk-Sovyet münasebetleri hakkındaki bu musırrane suikasti gösteriyor ki, Alman propaganda teşkilâtının Türkiyedeki faaliyet tarzını ifşa zamanı artık gelmiştir ve zaten bu propagandaya katı bir nihayet vermek için bu teşkilâtın maskesini çıkararak onu bütün çıplaklığı ile Türk efkârı umumiyesine bildirmek artık vatanî ve millî bir borç olmuştur.

TAN, yarından itibaren bu vatanî ve millî borcunu ifa ederek Alman propaganda teşkilâtının Türkiyede nasıl ve kimlerle çalıştığını bütün tefferuatile neşreder.

Almanların Tevzi Ettiği Broşür İşinin Tahkikat

İstihbarat Bürosunun Hareketi Nefret ve İnfialle Karşılandı

Alman Sefareti matbuat bürosu tarafından bir kaç gün evvel neşredilen ve memleketimizde geniş miyasta tevzi olunduğu anlaşılan broşür, Türk efkârı umumiyesinde ve Türk matbuatında haklı bir hiddet ve infial uyardırılmıştır.

Bu broşür, Moskovada çıkan Pravda gazetesinin bir ay kadar evvel gazetemiz aleyhinde neşrettiği bir makalenin türkçe tercümesidir.

Bu tercümenin, "Alman sefareti istihbarat bürosu,, tarafından hususi bir itina ve ehemmiyetle neşredilmiş olması, bilhassa teessür uyardırıldığı gibi, Alman propagandasının bu yeni hareket tarzı da hususi makatlar takip etmiş olduğuna delil addedilmiştir.

Tahkikat Yapılıyor

Bu broşürün teksir ve tevzi dolayısıyla, Emniyet müdürlüğü ve müddeumillik bu işi yapanlar aleyhine takibata başlamışlardır.

Tahkikat, yazıyı türkçeye çeviren (Sonu; Sa: 6; Sü: 3)

ERKEN TEDRİSAT Talebeler, Muallimler Ve Veliler; Değişikliği Nasıl Karşılıyorlar?



[Yazısı Yedinci Sayfamızda]

Fiyatı Sebepsiz Arttırılan İthalât Eşyası

Eski Fiyatlara Nazaran Mühim Yükselme Var

Son zamanlarda, bir kısım ithalât eşyasının fiyatlarında yeni yükselmeler görülmüştür. Halbuki, harbin başlangıcı olan 31 ağustostan önce haric memleketlerden ithal edilmiş malların bir kısmı 5 - 6 aylık ve bir kısmı da bir senelik ihtiyacımıza kifayet edecek miktardadır. Harp vaziyeti dolayısıyla, yeniden mal getirilemeyeceği endişesi, eskiden gelmiş olan bu malların pahalılaşmasına sebep olmuştur. Ancak, bu fiyat yükselişi, mal kalmıyacağı endişesinden ziyade spekülasyon mahiyetini alacak kadar artmıştır.

Harpten evvel gelen bütün ithalât mallarının fiyatı üzerinde yaptığımız tetkiklere göre, o tarihteki fiyat vaziyeti ile bugün bu gibi malların fiyatları arasında bazı maddelerde yüz

(Sonu Sa: 6. Sü: 4)

HEYETİMİZ DÖNDÜ Orgeneral K. Orbayın Riyasetindeki Türk Heyeti Paristen Geldi



(Yazısı İkinci Sayfada)

Millî Şef Mebusları Akşam Yemeğine Çağırıldılar

Ankara 7 (Tan Muhabirinden) — Cümhuriyetimiz İsmet İnönü, hükümet erkânile Büyük Millet Meclisi a-zalarından bir kısmını evvelki akşam yemeğe davet etmişti. Bu akşam da 40 kadar mebusumuz Millî Şefin yemek ziyafetinde bulunmuşlardır. Bundan sonra haftada iki gün olmak üzere, bu şekildeki davetlerin devam edeceği söylenmektedir.

Millî Şefin Erzurum Sayahati

Ankara 7 (Tan Muhabirinden) — Bu akşam Londra radyosunun Millî Şefimizin Erzuruma gideceği yolunda verdiği haber hakkında burada hiçbir malûmat yoktur.

Kastamonuda İnönü Günü

Kastamonu, 7 (A.A.) — Reiscühur Millî Şef İnönü'nün Reiscühur sıfatıyla ilk seyahat mntakaları olan Kastamonuya şeref verdikleri 6 birincikânun günü olan dün, burada Kastamonulular tarafından İnönü günü olarak tesit edilmiştir.

Milletler Cemiyetindeki Delegemiz Bugün Gidiyor

Ankara, 7 (Tan Muhabirinden) — Bu ayın 11 inde Cenevrede toplanacak olan Milletler Cemiyeti umumî heyet içtimamında memleketimizi Sivas mebusu Necmettin Sadak temsil edecektir.

Necmettin Sadak, yarın akşam İstanbuldan Cenevreye hareket edecektir.

Başvekil Ticaret Vekili İle Görüştü

Ankara, 7 (Tan Muhabirinden) — Başvekil ögüle üstü Ticaret Vekâleti ne giderek, bir saatten fazla Vekil Nazmî Topçuoğlu ile konuşmuştur.

Ankara Hukuk Fakültesi Dekanlığı

Ankara, 7 (Tan Muhabirinden) — Ankara hukuk fakültesi profesörleri bugün toplanarak Dekanlığa yeniden ceza profesörü Baha Kanteri seçmişlerdir. Seçim esnasında adliye Vekili de bulunmuştur.

Ecnebi Mekteplerin

Vergi Borçları

Ankara, 7 (TAN) — Ecnebi mekteplerin 1932 - 1937 arasında tahakkuk ettirilmiş olan vergilerinin kayıtları terkin edilecek ve bu müddet zarfında tahsil edilmiş bulunanlar da alâkadar mekteplere iade olunacaktır.

Artist Melek

Vefat Etti

Şehir tiyatrosu artistlerinden Melek Evgi evvelki gece Taksimde Sakız apartmanında gözlerini hayata kapamıştır.

Sanatkar Muhlîs Sabahattin'in kızı ve güzelli kraliçesi Keriman Halisin amcasının kızı Melek genç yaşında sahneye intisap etmiş ve az zamanda Makbet, Faust, Kral Lir gibi piyeslerde rol alarak kendini tanıtmış bir artisttir. Üç sene evvel Şekspirin Kral Lir piyesinin ilk temsilinde ağzından kan gelmiş ve derhal tedavi edilmiye başlanmıştı. Bir müddet sanatoryumda yattıktan sonra ailesi yanında kalan Melek nihayet veremden kurtulamyarak pek genç yaşında vefat etmiştir.

Melek Evginin vefatı Şehir tiyatrosu muhitinde çok büyük acı ile karşılanmış ve kendisini tanyanları müteessir etmiştir.

Cenazesi bugün saat 12 de kaldırılarak aile mezarlığına defnedilecektir.

İstanbul Şehir Tiyatrosu Direktör-

lüğünden: Tiyatromuzun genç ve değerli sanatkarlarından Melek, vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 12 de Teşviki-veden kaldırılacaktır.

DAHİLİ HABERLER



Dün gelen Yugoslav sporcuları..



Rahmetli Melek EVGI



Inhisarlar Vekili Raif Karadeniz, Antakyada..

Bir Kaçakçılık Davası Başladı

Fordun Serbest Mıntakada Sattığı Mallar
Gümrük İdaresi Aldatılarak Hurda Demir
Gümrüğü İle Şehre Çıkarılmış

Tophanede Fort müessesesine ait olan ve serbest mntaka addedilen yerden, tam gümrük tarifesine tâbi, otomobil ve kamyon malzemesini kaçırmakla maznun İlya Gabay, Salamon

Görel, Ara Arşer ile bunlara yataklık eden ve gümrükteki muayenelelerini takip eden komisyoncu Garbis, tüccar komisyoncu maiyet memuru Ahmet Aktel, gümrük başmemuru Nasuhi Boran, gümrük muayene memuru Aziz Çımar, muayene memuru Yakup İter, ithalât gümrüğünden müteakit Kâzım Giray ve arkadaşlarının muhakemesine dün beşinci ceza mahkemesinde başlanmıştır. Kaçırılan mallar Ford müessesesine aittir. Fakat Ford müessesesi bu malları İlya, Salamon ve Ara Arşere satmıştır.

İddiaya göre İlya Gabay, Salamon Görel, Ara Arşer, Ford müessesesinin mevzuubahis olan bu yerde biriktirilmiş bulunan modası geçmiş, fakat yeni ve kullanılmamış otomobil levazimatını satın almışlardır. Üç ortak 140 tona balığ olan bu eşyayı, tâbi olduğu 150, 95, 45 ve 8 kuruşluk tarifeden kurtararak 24 paralık tarifeye tâbi hurda demir malzemesi ismile çıkarıp fazla kâr etmek maksadile bir hileye başvurmuşlardır. Üç ortak bunun için çare ararlarken komisyoncu Garbis ile maiyet memuru Ahmet Aktelin fikirlerine müracaat etmişlerdir. Bunların deâletleriyle de yukarıda isimleri geçen gümrük başmemuru ve muayene memurlarının yardımları temin edilmiştir. Bu hazırlıklardan sonra üç ahbap çavuş, 15 kadar amele tutarak güneş, balyoz ve tokmakla bu tordan çıkmış, mücellâ, fakat modası geçmiş otomobil malzemesini parça parça kırdırılmışlardır. Kırılan parçalar 60 ton kadar olunca gümrüğe bu miktarlık bir hurda demir beyannamesi verilerek memurların yardımı ile 60 tonu kaçırılmıştır. Amelinin faaliyeti üzerine Ford müessesesinin önündeki serbest mahalde yeni parçalar çoğalınca gümrüğe ikinci bir beyanname verilmiştir. Tam bu esnada vaka duyularak gümrük idaresine, oradan da müddeiummilîğe ihbar edilmiştir.

Dünkü muhakemede yapılan istisvaplardan suçluların bir kısmının gelmediği görülmüştür. Bunun üzerine gelenlerden Ahmet Aktel ile Garbisin ifadesine müracaat edilmiştir. Garbis mevzuubahis olan eşyayı gümrükten çıkarmak için kendisine müracaat edildiğini, bu müracaat üzerine mahalline gidip eşyaya baktığını, bu eşyanın sandıklar içinde olduğunu bunların çıkarılması için balyozlarla kırdırılarak hurda demir haline getirilmek istenildiğini anlatmıştır.

Ahmet Aktel de Garbisle bu mesele hakkındaki temaslarını anlatmıştır. Muhakeme diğer suçluların celbi için başka güne tehir edilmiştir.

Lodos Yine Kazalara Sebepe Oldu

Köprü Açılmadı, Bir
Motör Sulara Kapılarak
Şamandıraya Çarptı

Birkaç gündüneri devam eden lodos, evvelki gece kuvvetlenmiş ve limanda bir motörün batmasına sebep olmuştur.

Şemsettin isminde birisine ait olan Nimet Hüda yelkenli motörü dün sabaha karşı Boğazdan limana doğru gelirken Salpazarı açıklarında sulara kapılarak bir şamandıraya çarpmış ve büyükçe bir yara almıştır. Motöre sular hücum ettiğinden motörün kaptanı motörü Tophane yolcu salonu önüne kadar getirebilmiş ve batmakta olan motörün kurtarılabilmesi için liman reisliği vasitasile kilavuzluktan imdat istenmiştir. Fakat kilavuz motörü sular derin olduğundan Nimet Hüdayı kurtaramamış ve motör batmıştır.

Akdenizden Karadenize transit olarak geçmekte olan Staliza isimli bir Yunan vapurunun da makinesi bozulduğundan Selimiye açıklarında demirlemiştir.

Fazla deniz yüzünden dün sabah Köprü de açılmamıştır.

Savarona havuzda

Savarona yatı havuzlanmak üzere Halice alınmıştır.

Tunva vapurlarıyla nakliyat güçleşti

Macar bandıralı Tuna vapurları ile Karadeniz yoluyla yapılan nakliyat son vaziyetler üzerine çok pahalılaşmıştır.

Bu yoldan nakliyata devam edilemeyeceği anlaşılmaktadır.

İhtikâr Meselesile Vali Bizzat Meşgul Oluyor

Son zamanlarda birçok ithalât maddeleri üzerinde görülen fiyat yükselmeleri ve ihtikâr meselesi ile bizzat Vali ve Belediye reisi Lütüf Kırdar meşgul olmağa başlamıştır. İhtikâr tetkik komitesi, dün Valinin huzurunda bir toplantı yapmış, ve komitenin, ihtikârın önüne geçmek yolunda aldığı tedbirler ve verdiği kararlar hakkında Valiye izahat verilmiştir.

Vali Lütüf Kırdar, komitenin meşgul olduğu mevzuun ehemmiyetine işaret ederek, alınması, icap eden tedbirlerin genişletilmesi ve komitenin daha müsmir şekilde çalışması için lazım gelen talimatı vermiştir.

Komite, bundan böyle mesaisi üzerinde Valiye daima malûmat verecektir.

Romanya İhracatı Yasak Etti

Piyasamıza gelen haberlere göre, Romanya hükümeti bir kararname ile ihracatı yasak etmiştir. Bu yasaların petrol ve müstakkatına şamil olup olmadığı henüz malûm değildir.

Bulgaristan Mal Alacak

Bulgaristanın memleketimizden serbest dövizle bazı mallar almak için bugünlerde şehrimize bir heyet gönderceği haber verilmiştir. Bulgaristanın alacağı malların Almanya'ya gönderilmek için olduğu söylenmektedir.

İhracat birlikleri

İstanbulda yapak ve tiftik, İzmirde zeytinyağı ve pamuk, Mersinde de ayrıca pamuk ihracat birlikleri kurulması için hazırlanan nizamnameler Ticaret Vekâletinin tasdikine iktidaren etmiştir. Bugünlerde Vekiller Heyetinden çıkacak kararname ile teşkilâta başlanacaktır.

Denizde Fenersiz Gezilmeyecek

Liman idaresi geceleri liman iç ve dışında deniz vasıtalarının Fenersiz gezmemeleri için şiddetli tedbirler almıştır. Bunun için bir kontrol servisi açılmıştır.

SUAL CEVAP

S — Bedrettin Simaveni hakkında en iyi malûmat veren eser hangisidir?

C — Şerefettin efendinin Simavenin kadısı isimli bir eseri vardır. Bedrettin hakkında en iyi malûmatı bu kitapta bulursunuz.

S — Freud'un eserlerinden türkçeye çevrilmiş olanlar hangileridir?

C — Freud'un, Freudisme isimli eseri Mustafa Şekip tarafından türkçeye tercüme edilmiştir.

S — Psikolojiye dair türkçe yazılmış eserler var mıdır?

C — Vardır. Mehmet Alinin (Ruhیات dersleri) Abdullah Cevdetin (Fenni ruh) Köprülü'nün (Ruhulcemaat), İrfan'ın (İlimi ahvali ruh), Bahaettin Tevfigin (Psikoloji) ve Hüseyin Cabidin (iki ciltlik (Psikoloji) eserleri bu mağandadır.

C — Mükemmel hesap öğreten eserler var mıdır?

C — Vardır. Hasan Feridin (Ameli hesap, Nazari hesap, Ticari hesap) isimli üç kitabı ile Faik'in (Mükemmel hesap) isimli kitapları istediğiniz malûmatı ihtiva etmektedir.

Londradaki Heyetimiz Döndü

Heyet, Alacağımız Askerî Malzemenin Miktarını
Tesbit Etti, İşin Malî Kısmı İle Menemencioğlu
Riyasetindeki Heyet Meşgul Olacak

İki aydan fazla bir müddetenberi Londra ve Pariste temaslarda bulunan Orgeneral Kâzım Orbay riyasetindeki askerî heyetimiz dün sabahki Avrupa ekspresi ile şehrimize dönmüştür.

Orgeneral Kâzım Orbay, seyahat ve temasları etrafında demiştir ki: — Seyahatimiz çok iyi geçti. Gerçek Fransada, gerek İngilterede fevkalâde dostluk tezahürleri ve samimiyetle karşılandık. Her tarafta Türk milletine karşı izhar edilen sevgiyeye şahit olduk.

Elde ettiğimiz neticeler hakkında hükümete izahat vermek üzere yarın akşam Ankaraya gidiyoruz.

Londrada sadece askerî malzeme mübayaası işleriyle ve buna ait iktisadi ve malî hususlarla meşgul olduk. Alacağımız malzemenin miktarını tesbit ettik ve cinslerini seçtik. Müzakereler tam bir anlaşma ile neticelenmiştir. Hazırlanan mukaveleye imza ettik. Fransızlarla da aynı şekilde bir anlaşma yaptık. Aldığımız neticelerden çok memnunuz.

İngiltere ve Fransa ile yaptığımız karşılıklı yardım anlaşmaları bize karşı sevgiyi son derece arttırmış ve müzakereleri daha ziyade kolaylaştırmıştır. Müzakerelerin siyasi, iktisadi ve malî kısımları ile Hariciye Umumî kâtibi Numan Menemencioğlu riyasetindeki heyet meşguldür. Pariste Numan Menemencioğlu ile bu hususta görüştüm. Heyet temaslarını muvaffakiyetle devam ediyor. Bir hafta, on güne kadar işlerini tamamlayarak memleketimize dönmesi mütemeldir.

Londra ve Pariste tamamen harp vaziyeti vardır. Her ihtimale karşı tedbirler alınmıştır. Geceleri her taraf karanlıktır.

İngiliz ve Fransız hükümet adamları temaslarımız esnasında Türk ordusuna besledikleri itimat ve takdirleri hayranlık ve hararetle ifade etmişler ve askerlerimizin yüksek muharipliğini eskidenberi bildiklerini söylemişlerdir..

Gençler Belgrat valisinin Ankara ve İstanbul valilerine gönderdiği davetnameleri de beraber getirmişlerdir. Bu davetiyelerde Türk sporcuları da Belgrada davet edilmekte dirlir.

Yaçyağı İle Yandılar

Ayvansarayda iplik fabrikası işçilerinden Esat ile Ali fabrika ambarrından yaçyağı şişesi çıkarılarak şişenin kırılması neticesinde muhtelif yerlerinden ağır surette yanmışlardır Yaralılar Balat Musevi hastahanesine kaldırılmışlardır.

Paşanın Cesedi Bulundu

Dün sabah Kurugesme önlerrinde balık avlayan bir balıkçının olmasına büyük bir cisim takılmıştır. Olta güçlükle çıkarıldığında bunun genç bir erkek cesedi olduğu görülmüştür. Ya pılan tahkikat neticesinde, cesedin bundan bir kaç gün evvel o civarda denize düşüp boğulan Paşa ismindeki gece ait olduğu anlaşılmıştır. Hâdiseye müddeiummilîğe haber verilmiştir.

TAKVİM ve HAVA

8 İllkânun 1939

C U M A

12 nci ay	Gün: 31	Kasım: 31
Arabi: 1358		Rumî: 1355
Sevval: 26		İkinci teğrin: 25
Güneş: 7.13 — Öğle:		12.05
İkinci: 14.26 — Akşam:		16.40
Yatsı: 18.19 — İmsâk:		5.25

Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre, hava yurdun Karadenizden şark tarafları ile orta, cenup ve cenubu şark Anadolu bölgelerinde çok bulutlu, diğer yerlerde kapalı ve yer yer yağışlı geçmiş, rüzgârlar doğu bölgelerinde sakin kalmış, cenubi bölgelerde şimal, diğer bölgelerde cenubi istikametten orta kuvvette, Ege denizinde lodostan kuvvetli emmiştir.

Dün İstanbulda hava çok bulutlu ve cüzi yağış geçmiş, rüzgâr cenupdan saatte 2 - 4 metre hızla esmiştir. Saat 14 de hava tazyiki 1012,8 milibar idi. Sühutü en yüksek 18,2 ve en düşük 13,7 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

SON HABERLER

FELEK

Adını Olsun
Doğru
Söyliyelim !

Yazan: B. FELEK

Merhum Hoca Nasrettin bize kadar gelen bir sözünü ölçü tutarak biz geçinmiye gönlümüz oluyanın isimlerini öğrenmeyiz veya öğrenmek istemeyiz. Şu halde birinin adını bilmeyiş, ona karşı kayıtsızlık gösteren bir lâmet sayılır. Biz ki: Finlerin ırk kardeşleriyiz. Yalnız bu bakımdan bile onlarla olan rabı-talarımız çok ciddidir.

Son on senedir de, spor dolayısıyla aramızda esaslı münasebetler teessüs etti. Bizim güreşçiler oraya, onlarınkiler buraya geldiler. Hocalar getirttik.

Dünyanın bu sporcu millete karşı olan muhabbet ve takdir hacmindeki hissemiz de ayrı bahis!

Buna rağmen maalesef başta ma-buat olduğu halde bu memleketin a-dını doğru kullanmıyoruz ve bu il-keve Finlandiya, diyoruz!

Yanlış efendim!

Bu memleketin adı Finlandia!

Biz bunu neden bilmem, Finlandiya şekline sokmuşuz? Bunun frenk-çesi Finlande'dir. Nasıl Hollande, Holanda, Irlande'e İrlanda, İceland'e İslanda diyorsak, Finlande'e de Finlanda demek lazımdır. Nite-kim muallim Faik Sabrinin Atlasla-rında bu isim doğru olarak yazılmış-tır. Esasen bir coğrafya adının sonu-na türkçede ya ilâve edebilmek için, onun aslı ya İtalie, Romanie isimle-rinde olduğu gibi, ie ile veyahut Es-pagne, Allemagne, Bretagne kelime-lerinde olduğu gibi gne ile bitmesi lazımdır ki; İtalya, Romanya veya İspanya, Almanya, Britanya, diyebil-elim. Halbuki Finlande sözünde bu olmadığı için, Hollande gibi mütead-dil emsalinden örnek alarak ona da Finlanda demek gerekir. Böylece hem sevdiğimiz bir millete olan rabı-tamızın ciddiyetini şüpheye düşüren bir hatayı düzeltmiş, hem de uydur-ma bir isimden kurtulmuş oluruz.

Şimdi bu yazımı okuyanlar bana sorabilirler:

— Ya, Japonya'ya ne diyelim?

Hakikat, aslı Japon olan bu keli-meyi, biz nasıl Japonya yapmışız bilmiyorum. Yine böyle galat lâhika ile birdiridimiz Brezilya ismi de var. Santyurong ki; bu hata nisbet (ya) sı denilen arpaça lâhikandan coğrafya isimlerine ilâvesini bir zaruret say-mış olan eski yarım âlimlerimiz bir hüneridir ki; lisanı yerleşmiş, lök gibi oturmuştur.

İşte, aynı şekle girmeden şu Fin-landa ismini de bari Finlandiya ga-latından kurtaralım da yanlışlar ço-ğalmasın!

Acaba coğrafyacılarımız, bu mü-talealarımıza karşı ne buyurlar?

Romanya Bitaraf Kalıyor

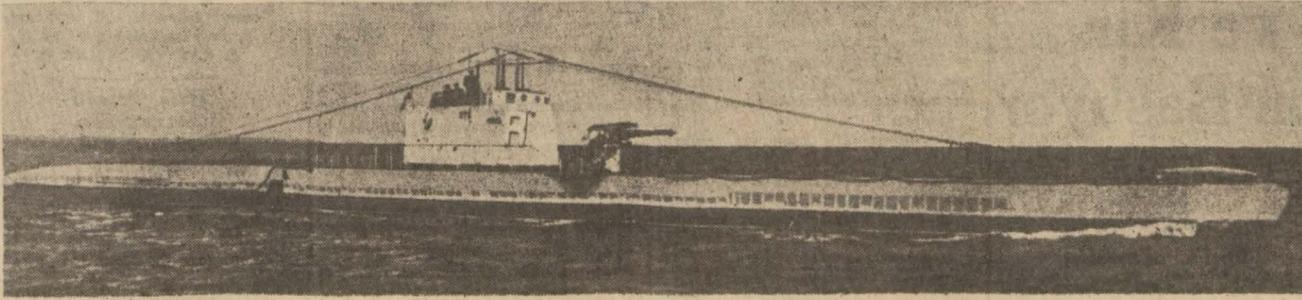
Londra, 7 (Hususi) — Gafen-ko Atınada beyanatta bulun-muş, Romanyanın istiklâline ve bütünlüğüne dokunulmamak şartıyla bitaraf kalacağını Sov-yet Birliği ile Romanya arasın-da hiçbir menfaat ayrılığı bu-lunmadığını söylemiştir.

İngiliz — Rus Müzakereleri Hakkında Bir Beyaz Kitap

Londra, 7 (A. A.) — İngiliz - Rus müzakereleri esasında teati edilen nokta nazırları, Lord Halifaxın bir beyaz kitap şeklinde neşretmek ta-savvurunda bulunduğu haber verili-yor.

Amerikanın Londra Sefiri Nevyorkta

Nevyork, 7 (A.A.) — Amerikanın Londra Büyük Elçisi Kennedy dün hava yolu ile Lizbondan buraya gel-miştir. Gazetecilerin suallerine ce-vap veren Kennedy, İngiliz hükü-metinin hiçbir vakit Amerikanın da harbe girmesini beklememiş oldu-ğunu söylemiştir.



Binbir maceradan sonra Alman ve Rus donanmalarının takiplerinden kurtularak İngiltereye giden Leh Tahtelbahiri OZEL..

İki Leh Denizaltısı Baltıktan İngiltereye Kaçabildiler

Almanya, Bitarafları İngiltere Aleyhine Cephe Almaya Sevketmek Istiyor

Londra, 7 (Hususi) — Polonya devletine ait olan iki tahtelbahir, üç hafta süren büyük maceralar geçirerek, Alman ve Rus donanmalarının yaptığı bütün takibattan kurtulmak suretiyle Baltık denizini aşmış ve İngiliz donanmasına iltihak etmiştir. Bu iki tahtelbahirden biri Ozel diğeri Wilk isimlerini taşımaktadır.

Ozel bir aralık Estonya'ya iltica etmiş, burada haritaları alınmış, fakat buna rağmen maceraya girişmiştir. Alman donanması ile Rus donanması tarafından takip olunan bu tahtelbahir bir aralık üç Alman destroyeri ile uzaktan karşılaşmış ise de bunların da gözünden kaçmış ve nihayet İngiltere donanmasına iltihak etmiştir.

İkinci Leh tahtelbahiri Wilk'in kaçmasına ait tafsilât şimdilik mektum tutulmaktadır. Lehistan orduları Baş kumandanı ve Lehistan hükümeti reisi General Sikoroski Ozel'in bütün mürettebatını ve kumandanını tatif ve takdir etmiştir.

Yeniden Batan Gemiler

Deniz harbinin bugünkü kurbanı 8000 tonluk Tajanden adlı bir Holanda vapurudur. Vapur Manş denizi ortalarında bir denizaltı tarafından batırılmıştır.

Torpillendikten sonra gemide yangın çıkması ve sonra batmıştır. Bundan başka Vaşington adlı ve 209 tonluk bir balıkçı gemisi, Şimal denizinde ve 3934 tonluk Yunan Paralos vapuru Times nehri mansabında mayine çarparak batmışlardır. Yunan vapurunun kumandanı ile iki makinist ölmüştür. Bu vapur Anversten Pireye gitmekte idi.

1024 tonlülötlük Primula Norveç vapuru, pazartesi günü öğleden sonra Şimal denizinde bir infilâk neticesinde batmış ve mürettebatından sekiz kişi ölmüştür.

Norveç bandıralı on bin tonluk Britta vapuru dün akşam İngiliz sahilllerinde batmıştır. 25 kişiden mürekkep tayfa bir balıkçı gemisi tarafından kurtarılmıştır.

Bitaraflar ve Almanya

Deniz harbinin İngiltere ve Fransa tarafından teşdidi üzerine Almanya hükümeti bitarafları İngiltere aleyhinde cephe almaya sevketmekte ve bitaraf gemilerin teslim edilmesini istemektedir. Bu hareket Holandada fena bir tesir bırakmıştır. Holanda gazeteleri bu tedbirler ve tavsiyeler aleyhinde yazılar yazmakta ve bunun müttefiklerle harbe girmekten başka bir şey olmadığını söylemektedir. Meseleyi şu şekilde ilâsa etmektedirler:

"Mesele şudur: Bitaraflık, İtalya, Japonya, Norveç, Holanda ve diğer bir çok bitaraf devletleri kuvvete karşı kuvvetle mukabeleye mecbur eder mi? Cevap: Böyle bir mecburiyet yoktur.."

Ve şu neticeye varılıyor: "Büyükler, İngiliz hareketini mü-talea için diğer bir çok sebeplere malik buldukları halde bile kendi bi- taraflıklarını bizden fazla ihlâl etmiyorlar. Bu, bir tedbir meselesidir. Fakat bıçak boğaza dayanırsa zorbalık hangi taraftan gelirse gelsin en küçükler bile kuvvete karşı kuvvetle koyacaklardır.."

Holandalıların menşe şahadnamesi göstermeye ait İngiliz talebini kabul etmeleri ise Almanyada şiddetli aksülâmel uyandırmıştır.

Voelkischer Beobachter gazetesi, bu hareketin Holandanın bitaraflığını ihlâl etmek olduğunu ve bu halin Almanya için müsamahası kabul olmayan bir vaziyet ihdas etmiş bulunduğunu yazmaktadır.

Holanda zabıtası, memleketinde ikametleri arzu edilmiyen bir çok cenbe-biyi hudut haricine çıkarmıştır.

Holanda başkumandanlığı, Holan-

da haritalarının ihracatı ve örfi idareye tâbi arazide Holanda lisanından başka lisanla telefon muhavercisi yapılmasını menetmiştir.

Stokholm, 7 (A. A.) — Dış vaziyet bedbin bir şekilde mü-talea edilmektedir. Zira Almanya bitarafları iki muhasım gruptan biri lehinde vaziyet almağa davet niyetinde olduğu nu gizli tutmaktadır.

Göteborgs Handels Tiding gazetesi diyor ki:

Almanya ile Rusya bizimle kavga çıkarmak istiyorlarsa, en fazla ihtiyat dahi bizi bu ihtilâftan ictinap ettirmeyecektir. Ribbentrop Stalinin İsveç hakkında ne karar verdiklerini dosdoğru kimse bilmiyor. İsveç vaziyeti olduğu gibi karşılamağa ve tehlikeleri doğru bir şekilde nazarı itibara almağa mecburdur.

İktisadi Harp

Londra, 7 (Hususi) — Havasın Bernden aldığı malûmata göre harp sanayiinin muazzam ihtiyacı ve iktisadi abloka Alman makamlarını demir ve çelik gibi mutlaka lazım bazı maddeler için tedbirler ittihazına mecbur etmektedir.

Neuzercher Zeitung gazetesine Berlingen yazılan bir mektupta bu hususta kullanılan usuller izah edilmektedir. Bahçe ve dekorasyon parmaklıkları, hava gazı fenerleri ve demir kapılar toplanmaktadır. Kumaş katiyen yoktur. Dikiş ipliği satışı vesika ile de yasaktır. Köylülerin demetlerini kumaşla bağlamaları yasaktır. Yağlı maddelerin fıkdanı, Alman kimyagerlerini bir ersatz bulmak için gece gündüz endişe ile çalışmağa sevketmektedir.

İktisat harbi nezaretinden bildirildiğine göre, Amerika, Brezilya, Arjantin ve Uruguyaydan bazı Avrupa memleketlerine gönderilecek eşya için menşe şahadtnameleri verilmesi usulü genişletilmiştir. Bundan böyle,

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

Amerika, Sovyet Rusyaya gönderilecek harp malzemesine karşı ambargo koymuştur. Ötedenberi Japonyaya karşı tatbik edilen ambargo usulü Rusyaya karşı da tatbik olunacaktır. Filvaki Rusya kendi harp ihtiyaçlarını kendisi tedarik etmekte ise de, son zamanlarda Amerikaya da mühim miktarda tayıyare siparişi ettiği haber verilmektedir.

Romadan bildirildiğine göre Sovyet ordularının Finlandiyaya girmeleri üzerine Duçe Balkanlarda Sovyetlere muhalif bir blok teşkili teşebbüsünün tâciline karar vermiştir. İtalyanın, en maruf diplomatlarından Sinyor Grandi'yi Korporasyonlar reisi sıfatıyla Londra'ya göndermesine ehemmiyet verilmektedir.

Macarlar Yugoslavyada tahrikât yapmaya başlamışlardır. Yugoslavyada bulunan Macar Millî

Partisi yekûnu yarım milyonu bulan Macar azlıklar arasında tahrikât yapmakta, Hırvatları da birliğe almak için çalışmaktadır. Hırvatların Lideri Maçek'in bu sırada Budapeşteye gitmesi ihtimalinden bahsedilmektedir.

Alman firmaları her tarafa iş yapmağa ve eskisi gibi ticari münasebette devam hazır bulduklarını bildiren mektuplar yazmaktadır.

Almanya, Romanyadan almakta bulunduğu petrol ve gıda maddelerini sevkecek nakil vasıtası bulmakta güçlük çekmektedir. Sovyetler, evelce kapadıkları, Varşova — Berlin yolunu açmak istemişlerse de, bu hattın da kâfi gelmeyeceği zannedilmektedir. İngiliz petrol kumpanyaları Romanyada mevcut bütün petroleri satın almaktadır.



Bitarafları

Harbe Teşvik

Yazan: Ömer Rıza DOGRUL

Almanya hükümeti, müttefik devletlere karşı açtığı tahtelbahir harbini teşdit etmek istiyerek, mayın harbine de girişti. Müttefikler de bu gayri meşru harbe, iktisadi ablokeyi teşdit ederek mukabele ettiler. İngiltere ile Fransa, Alman menşeli bütün ihracatı ve Almanyaya gönderilen bütün ithalâtı musadere edeceklerti.

İngiltere ile Fransanın bu tedbiri almaları ve tatbik başlamaları üzerine Almanya hükümeti de bitarafları tazyike başladı. Çünkü Alman ticaret mallarını ihraca yardım edecek ve Almanyanın haricden getirmeğe muhtaç olduğu eşyayı getirecek biricik vasıta, bitarafların gemileridir. Almanya, bu vasıttadan da mahrum olduğu takdirde, onun haricte yaptığı alış veriş azami derecede kısılmış olur ve Almanya, bunun sıkıntısını şiddetle hisseder. Nitekim Alman limanları daha şimdiden yağın yağın mallarla dolmuş ve bunların ihracına imkân kalmamıştır. Almanya ise, Her Hitlerin dediği gibi, ya ihracat yapar, yahut ölür.

O halde Almanyanın bu İngiliz - Fransız tedbirine rağmen, ihracat yapmasını temin için bir çare bulmak, vaziyetin en mübrem icapları arasındadır. Almanya da bir çare düşünmekte gecikmedi. O da bitarafları tazyik etmek ve onları Alman ihracat mallarının müsaderesine karşı gelmeğe mecbur etmek. Yani İngiliz ve Fransız donanması, bitaraf. lara ait bir vapuru yakalıyarak teftiş ettikleri ve Alman menşeli malları musadere etmek istedikleri vapura sahip olan bitaraflar, buna karşı koyacak ve malları vermek istemeyecek. Buna mukabil İngiliz veya Fransız donanması, kuvvet istimal edecek olursa, bitaraf devlet, te kuvvetle mukabelede bulunacaktır. Daha açıkçası narve tutuşacaktır.

Gerçi bitarafların bu şekilde İngiltere ve Fransa ile harbe girmeleri, Almanyanın derdine derman teşkil etmez, ve Almanyanın ihracat mallarına mahreç teminine hizmet etmez, fakat bu sayede İngiltere ve Fransanın hasımları çoğaltılmış, Almanya ile bitarafların elele vererek, müttefikler aleyhinde hareket etmelerine yol açılmış olur. Fakat bitarafları da bu yola sevketmek çok güçtür ve Almanyanın kuvveti bütün bitarafları bu yola sevketmeğe kâfi değildir. Mesele, yalnız Holanda gibi, Belçika gibi devletleri tazyik etmekle kalsa, Almanya tek başına bu devletleri katı bir hatti hareketi kararlaştırmağa mecbur edebilirdi. Fakat hüner, İtalya gibi, Japonya gibi devletleri bu yola sürüklemektir.

Kaldı ki; Holanda gibi, Belçika gibi devletler de Almanyanın bu tazyikine mukavemet etmekte ve İngiltere ile Fransanın ablokeyi bu şekilde teşdit etmelerinden memnun olmamakla beraber, harbi kısaltmak ve sulhe kavuşmak için de başka çare bulunmadığını da takdir etmektedir. Fakat bu tazyikin bir netice vereceğine muhakkak nazariile bakılmak icap eder. Ve onun için iktisadi ablokanın neticelerine dikkat etmek lâzım gelir.

İskandinavya Devletleri

Konferansı Toplandı

Oslo, 7 (A. A.) — İsveç hariciye nazırı Sandler ve Danimarka hariciye nazırı Munch Finlandiya meselesile diğer bazı meseleleri müzakere için bu sabah 9,30 da İsveç, Norveç ve Danimarka nazırları arasında aktedilecek olan konferansa iştirak etmek üzere şimendiferle buraya gelmiştir.

Konferans, Rusya - Finlandiya meselesinin tetkikine ve Helsinki'nin milletler cemiyetine vaki müracaatına tahsis edilmiştir.

Romanyanın Yeni Tahran Elçisi

Tahran, 7 (A. A.) — Şahinşah yeni Romanya elçisi Conduraky'yi kabul etmiştir. Romanya elçiliği, üç senedenberi bir maslahatgüzar tarafından idare olunmakta idi.

Mektepliler Futbol, Voleybol ve Kır Koşusu Yarın Başlıyor

İstanbul mektepleri futbol, voleybol ve kır koşuları lig heyetleri başkanlığındadır:

Mektepliler lig maçlarına bu cumartesi (yarın) başlanacaktır. Tazim edilen fikstüre göre maçlar şöyle olacaktır:

Taksim stadında: 13,30 da Yüce Ülkü ile Ticaret, 14,40 ta Hayriye ile Darüşşafaka.

Şeref stadında: 13,30 da İstiklâl - Kabataş, 14,40 ta Haydarpaşa - Şişli Terakki.

Voleybol maçları

Beyoğlu Halkevi salonunda: 13,30 da Galatasaray - Pertevniyal, 14 te Işık - Erkek Mallım, 14,30 da Taksim - Boğaziçi ve 15 de Ticaret - İstanbul Erkek liseleri.

Kır koşusu

Bu pazar günü saat onda başlayacak olan mektepler arası kır koşusu, aşağıda isimleri yazılı mekteplerin az on kişilik bir takımla iştirak edecek ve her mektep tam saat dokuzda toplanma yeri olan Şişli 42 nci ilköğretimde gelmiş olacaktır.

İstanbul Erkek M. mektebi, Boğaziçi lisesi, Darüşşafaka, Galatasaray, Haydarpaşa, Hayriye, İstanbul Er-

kek lisesi, İstiklâl, Işık, Kabataş, Pertevniyal, Şişli Terakki, Taksim, Ticaret, Vefa, Yüce Ülkü liseleri ve Bölge Sanat okulu.

İkinci küme maçları

Bu hafta da Şeref stadında ikinci küme lig maçlarına devam edilecek Karagümrük - Anadoluhisar, Fener-yılmaz - Anadolu, Şişli - Kale karşılaşacaklardır.

Galibin kabrine çelenk konulacak

Genel Direktörlük, Fenerbahçeli Galibin ölümünü geç haber aldığından, cenazeye Direktörlük namına çelenk gönderememiştir.

İstanbul Bölgesine verilen bir emirle, Galibin kabrine Genel Direktörlük namına bir çelenk konulması bildirilmiştir.

Fenerbahçenin tertip ettiği bir koşu

Fenerbahçe klübü, ayın onuncu pazar günü açık bir sokak koşusu tertip etmiştir.

Yarış Fenerbahçe stadından başlayacak ve Modaya gidilip gelinecek yine statta bitecektir. Kazananlara Fenerbahçe klübü tarafından mükâfatlar verilecektir.

Dahiliye Vekili Çankırıya Gitti

Kastamonu, 7 (A.A.) — Dahiliye Vekili Faik Öztrak refakatlerinde Kastamonu mebusu Rauf Orbay, Bingöl mebusu Necmettin Sahir olduğu halde bugün saat dokuzda Çankırıya müteveccihen hareket etmişlerdir.

Dahiliye Vekili hareketinden önce halkevi salonunda şerefine belediye tarafından verilen ziyafette bir nutuk söylemiştir.

Vekil dün Memleket hastahanesini açarken söylediği nutukta da Kastamonunun milli savaşta ve inkılaplardaki rollerini tebarüz ettirmiş, bu en eski vilâyet merkezimizin bütün ihtiyaçlarının giderilmesi cihetine gidildiğini anlatmış ve halka Milli Şefin selâmlarını iblâğ etmiştir.

Hariç Ticaretimizde İnkışaf

İzmir, 7 (A.A.) — Bazı ecebi firmaları şehrimiz Ticaret odasına müracaatle ithalâtçılarla temas tesis etmek istediklerini bildirmişlerdir. Bu meyanda bir Yugoslav firması, Yugoslav fabrikalarının her nevi mamulâtı ile ahşap malzeme, bir Atina firması da mermer satmaya hazır olduğunu bildirmiştir. Yunan Merkez Bankası da Yunan mamulâtı yünlü ve pamuklu kumaşların Türkiyeye ithali mümkün olup olmadığını soruştur. Bir Rodos firması da Akdeniz adalarile Avrupa ve müstemlekelere Türk ihracat eşyasını sat-

Sihhat Vekili Erzuruma Gidiyor

Erzincan, 7 (A.A.) — Sihhat Vekili ile birlikte zelzele mntakasında tetkikatta bulunmak üzere Tercana gelen valimiz Erzincana dönmüştür. Sihhiye Vekili de seyahatlerine devam etmek üzere Erzuruma yitmişlerdir.

Ankara, 7 (A.A.) — Haber aldığımız göre Tercandaki zelzele mntakasını ziyaret ederek tetkikat yapan Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataş, zelzeleden evleri yıkılan köylülerin mevsim dolayısıyla çadırlarda barınmaları çok güç olduğunu ve buralarda zeminlikler yapılması lâzım geldiğini bildirmiş olduğundan zelzele yüzünden açıkta kalanların muvakkaten iskanları için acele zeminlikler inşasına Kızılây umumî merkezince karar verilmiş ve bu iş için lâzım gelen para ve bazı levazım mahalline gönderilmiştir. Ayrıca hareketzedelere yemeklik buğday tevziyatı da yapılacaktır.

İcra Vekilleri Heyetinin Toplantısı

Ankara, 7 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 16 da Başvekâlette toplanmıştır.

mak için tavassut teklifinde bulunmuştur.

Küçük Memleket Haberleri

Artvinde: Geçen sene faaliyete geçmiş olan 25 eğitim okuluna bu sene 50 daha ilâve edilmiş bu suretle merkeze, Savaş ve Borçkaya bağlı köylerden 75 i eğitimli okula kavuşmuş bulunmaktadır. Yeni eğitim okullarının bina ve diğer ihtiyaçları tamamen temin edilmiş bulunuyor. Tedrisata ilköğretimin birinci günü merasimle başlanacaktır.

İzmirde: Pazarlıksız satış kanununa muhalif hareket ettiklerinden dolayı üç mağaza belediye encümeni kararile kapatılmıştır.

● Evkaf idaresi yamaneler kampında halka mahsus ve bütün sıhhi tertibatı haiz bir çeşme yaptırmıştır. Önümüzdeki mevsimde aynı idare burada bazı pavilyonlar inşa ettirecektir.

ADANADA: Evkaf idaresi, Orozdibak meydanında 80 odalı bir han yaptıracaktır. Hanın altında 19 dükkânlık bir çarşı, büyük bir gazino bulunacaktır.

NAZİLLİDE: Havalar henüz yeni soğumağa başlamış, halkın çoğu şimdi mahrukat tedarikine başlamıştır. Belediye, mahrukat ihtivaatına karşı tedbirler itihaz edecektir. Kök kömürü bol değildir.

ERZİNCANDA: C. H. Partisi merkez karası yıllık kongresi, on bir nahiyeden gelen murahhasların iştirakile toplanmıştır. Bilhassa köylerde frengi, sıtma, trahom mücadelesi yapılmış, topraksızlara toprak verilmesi istenilmiştir. Bunlar kongrece kabul edilmiştir ve yapılması için lâzım gelen yerlere arz edilmiştir.

Yeni idare heyeti, Belediye reis vekili Aziz Nalci, Cevat Adas, fabrikatör Nuri Hırsır, tüccardan Saip Odabaşı, Hasan Özarslan, Hasan Unutmazdan terekkip etmektedir. Mustafa Hatunoğlu da reisliğe seçilmiştir.

BURDURDA: Armutlu ve Horyum köyleri arasında üç seneberi yapılmakta olan yatılı okul binasının inşası bitmiştir. Okul, tahsitsizlik yüzünden gelecek sene açılacaktır.

Bir Eski Muhtarla Bir Tahsildar Tevkif Edildi

Lüleburgazda Kazanköy muhtarı iken bir sene evvel muhtarlığı yeni muhtarla teslim ettiği sırada, yanındaki köy parasını teslim etmeyip beraber İstanbula getiren ve Sirkeçide Yeni Ankara otelinde kâtiplik yapan Recep Hilmi Coşkun dün, Lüleburgaz müddeiumumîsinin talebi üzerine tevkif edilerek mahalline gönderilmiştir.

★ Ödemiş ticaret tahsildarı iken 300 lirayı zimmetine geçirerek, İstanbula firar eden Ahmet Sükrü, Ödemiş müddeiumumîliğinin talebi üzerine birinci sulh ceza mahkemesine tevdi edilmiştir. Ahmet Sükrü çünkü muhakemesi sırasında isticvap edilirken, tevkifine lüzum gösterilmiş ve kesilen tevkif müzakeresiyle tevkifhaneye sevkedilmiştir.

YENİ NEŞRİYAT:

BAYINDIRLIK İŞLERİ DERGİSİ (İdari Kısım) — 6 ncı yıl 5 inci sayısı nefis bir şekilde çıkmıştır.

1 — Dizel motorlerinin kabul teorileri, 2 — Alternatör'de çıkan arızalar ve bu arızaların izalesi çareleri, 3 — Buhar kazanında boruların sızmasının sebepleri ve sızıntıların def'i çareleri — Elektrik santrallerinde tesadüf edilebilecek müskülleri, hal çarelerini göstermek üzere, yüksel elektrik mühendisi Hasan Işıktın tarafından, yukarıdaki isimlerle üç faydalı kitap çıkarılmıştır.

TÜRK HEKİMLERİ JÜBİLESİ! — Geçen mayısta jübilesi yapılan 17 doktorun elli senelik ve daha fazla meslek hayatlarını gösteren bir broşür nesredilmiştir.

YENİ TÜRK — Eminönü Halkevi tarafından neşredilen bu mecmuanın 84 üncü sayısı fevkalâde münderecatla çıkmıştır.

FEN MECMUASI — İzmirde, 2 ncı erkek lisesi kimya muallimi Tahsin Burdurlu tarafından, bu nam altında, fen ve matematik problemlerini inceliyen aylık bir talebe mecmuası çıkarılmaya başlanılmıştır.

Temsil

Eminönü Halkevinden: Evimiz temsil şubesi, cumartesi akşamı saat 20,30 da Çağaloğlundaki merkez salonumuzda (Ateş) piyesini ve (Zor nikâh) komedisini temsil edecektir. Gelmek arzu edenlerin davetiyelerini ev bürosundan almaları rica olunur.

Lise Talebisi İçin Ders

Begiktaş Halkevinden: Lise talebesine mahsus olmak üzere Kabataş lisesi matematik muallimi Kemal Gürson tarafından derslere başlanmıştır. Arzu eden lise talebesinin her gün idare memurluğumuzda müracaat ederek kayıtlarını yaptırmaları lâzımdır.

Aleni Teşekkür

30/11/1939 da İzmir'den Antalya'ya hareket eden Tırhan vapurunda eşimin doğum ağrısı başlaması üzerine vapurun doktoru Bay Nazif Orhun der'akap lâzım gelen bütün tedabiri itihaz ve tanzim etmiş, son sistem doğum alâtını hazırlayarak, çok hâzıkane bir şekilde doğumu yapmış olduğundan ve her türlü esbabı istirahatı temin eden vapur süvarisi Mahir Kaptan ve arkadaşları, na burada alenen teşekkür ve minnettarlığımı arza kıymettar gazetelerini tavsiye ederim. Menemen kanal inşaatı müteahhitliği Cemal Oktay

Büyük Bir Muvaffakiyet

Memleketimizde ilk defa olarak Avrupa kahve ve lokantaları şeklindeki tesis edilen (Buket) Kahve ve Lokantası Büyük bir hüsnü kabul görmüştür: Her gün bir çok aileler öğle ve Akşam yemeklerini Bukette yemek, nefis ve seçme yemeklerden dolayı Buket müdüriyetini tebrik etmektedirler.

BUGÜN MATİNELERDE TAKSİM SİNEMASI

Senenin en eğlenceli ve en neş'eli ve baştan başa hareket ile dolu

ÜÇ AHBAB ÇAVUŞLAR artistleri Maks biraderlerin

PASTIRMACIYAN ve ŞÜREKÂSİ

R. K. O. Film Şirketi hesabına 1939 senesinde çevirdikleri yegâne büyük TÜRKÇE SÖZLÜ film. İlâveten:

EKLER JURNAL en son dünya havadisleri.

BUGÜN TAKSİM SİNEMASINDA

BEBEK

YAZAN: AKA GÜNDÜZ

No. 23

Sonra aydan aya birer lira kese kese ödetirim. Baş örtüsü, beyaz gömlek, yün terlik benim hesabımdır. Onları da yarına bırakalım. Kızım ser okuma, yacma bilir misin?

— Sultanî (lise) yi bitirmeme iki sene kalmıştı Annem de bilir. Fransızca gramerle lektür de okumuştum.

— Ya! Aferin sana. Hadi hoşça kalınız. — Güle güle. Eksik olmayın. — Sen bir hafta istirahat et. Fikriye sen de yarın sabahdan tezi yok iş başına!

Doktor sokağa çıktığı vakit lâpa lâpa kar yağyordu. Aldırmadı, bütün vücudu ateş içindeydi. Anılamadığı bir ince sevinç, bir hafiflik hissediyordu. Tramvay yoluna çıkınca Aksaray yolunu tuttu. Yol- da önüne gelene selâm vermek, konuşmak, şakalaşmak istiyordu.

Yıllardanberi bu kadar ferahlanmamış, neşelenmemişti. Aksarayın vicak çamurlarına gelince yol- lüğünü ve yaya gidemeyeceğini anladı. Kapıda: gilerken papağanın sesini duydu.

— Bebek! Nerede Bebek! Şirin seni bekliyor. — Hadi be sen de! Ben Bebeği bulacağım. Bulamazsam yerine başkasını buldum. Akciğerini tamir ediverince iki numaralı bebek olacak. Zümrümsal! Zümrümsal!

— Belî! — Artık hıçkırma! Sen de biraz gül. Gâliba bu sefer de neşe delisi oluyorum. Kıza yünlü şeyler almalı. İrıtmalı. Beslemeli. Kurtarmalı. Fikriye hoş bir isim değil. Feyzî demeli. Feyzî. Bu da iyi değil, yabancıya çalıyor. Ne demeli? Şey demeli, şey... Bebekiki demeli. Biraz uzunca ama dil alıştır. Bebe-

kiki! Bebekiki! Hoş be! İki numaralı bebek demek Yavrucuğun parmakları ne kadar morarmıştı. Lokma burnu da nar çiçeği.. Saçmalama! Ciddileş! Klübe gite bu akşam bir keyif çek!

Serkî Doryanın kapısında durdu. Neden birden bire ve yepyeni bir yabancılık hissettiğini anlayamadı. Sonra sebebini buldu. Artık bir esnaf mahallesinin sakını çıkmadı mı? Herkes muhitine, içinde bulunduğu cemiyete göre vaziyet almış doktor efendi! Sei artık ne bir artifiyel burjuvasın, ne de yapıtıma aristokrat Tam ve mükemmel bir demokrat olmya çalış. Tababet esnafından doktor Ferhat efendi, artık seni buraları açmaz! Keyif edeceksen bir esnaf gazinosuna git!

Gazino ile meyhaneye arası, sapa bir yer buldu. Burada siyah havayr ne arasın? Havayr yerine topik, istakoz yerine fasulye piyazı, salad alarus yerine lâhna turşusu ismarladı. Meyhaneci de cabadan balık tavası midye, sahanda peynir filân getirdi. Tuhaf, neşesi gitkiçe artıyor, fakat başı dönmüyor! Kadeh beşi altıyı geçti.

İki mandolinle bir kitarın kaldığı havalarda

fena şeyler değil. O dakikaya kadar farkında bile olamamıştı.

Bir garson yanına sokuldu ve terbiyeli bir tavırla:

— Beyim, dedi. Yalnız oturuyorsunuz.

— Şey.. Evet.. Ne bileyim niçin? Yalnız oturuyorum işte.

— Bir arkadaş olsaydı daha iyi eğlenirdiniz.

— Tabii değil mi ya. Fakat yok.

İki üç dakika sonra temizce giyinmiş, bayasılığ, belli olmyan genç bir kadın geldi, elini uzattı ve eski bir ahbab gibi oturdu. Siyah çantasını boynundaki siyah tilkiyi iskemlenin üzerine koyarken söze başladı:

— Arkadaşış olduğunuzu garson söyledi. Kabul ederseniz ben size arkadaş olmya geldim.

Kabul etmesi, etmemesi lâftı. Kadıncağız kendiliğinden yerleşivermişti. Baktı. Fena da değildi doğrusu. İnsan her yere götürülebilir ve masasında yer verebilir. Siyah kostüm tayyörünün altındaki kızıl- cık kırmızı, tiftik bluzu da haspaya pek yakışıyor. Yüzü çok az hoyalı, biraz sürme, dudaklarında biraz

ruj. Tırnakları da sedef pembesine boyanmış. Kulaklarında iri halkalar. Saçları siyaha yakın koyu kestane Gözleri harelî elâ. Sesi oldukça ahenkli. Soida ve üstte iki diş yok, bu, genç kadına başka bir cazibe veriyor. Sigara içmiyor, rakı içmiyor, bir küçük şişe beyaz şarabı bile çok buluyor. Söz bulup konuşmakta usta. Sağ kaşının üstünde eğri bir yara yeri var, şapkasının kenarı ve saçlarla örtmüş. Yaşı. İşte o belli değil. Bununla beraber orta bile denilemeyecek kadar genç veya öyle görünmekte. Artık arkadaş olmaları mı? Etiketsiz konuşulabilir:

— Kaşım üstündeki yara yerini niçin kapıyor-

sun?

— Çirkin görünüyor.

— Sana öyle geliyor, bilâkis çok güzelleştiriyor. Genç kadın bu arzuya hemen itaat ederek güzelliğini arttırdığı söylenen çizgiyi meydana çıkarıyor.

— İkiyâ biraz çok seviyorsunuz.

— Hayı. Bu akşam bir keyif yapıyorum dedim. Kırk yıldır bir.

— Benim arkadaşığımdan memnun olmadıysanız giderim.

— Olmasaydım bu kadar dostça konuşmazdım. Bunu, dedi. fakat dediğine de hemen pişman oldu. Kendisini tanıyanlar pek çoktu.

Bereke! versin ki, onlar buralara gelmezler. Bununla beraber burada da gecikmek doğru değil, yamurla beraber burada da gecikmek doğru değil, yemek vakti geçiyor. Kolunda bol seksapelli güzel ve genç bir kadınla tanışmış lokantalara gidemez. Gerçi atalarında hiçbir münasebet yok ve olmayacak.

RADYO

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw
T. A. P. 31.7 m. 9465 Kcs. 20 Kw
Cuma, 8. 12. 1939

12,30 Program ve memleket saat ayarı
12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği (PL), 13,30 - 14,00 Müzik (Hafif müzik - PL).

18,00 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Türk müziği (Fasıl heyeti), 19,10 Konuşma, 19,25 Türk müziği: Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay.

1 — Okuyan: Mustafa Çağlar:

1 — Hicaz peşrevi, 2 — Salâhattin Pınar: Hicaz şarkı (Sızlayan kalbimi sev), 3 — Sevkî Bey: Uşak şarkı (Bu dehrin gormü serdinden), 4 — Sevkî Bey: Uşak şarkı (Bir katre için), 5 — Hicaz şarkı (Ateşi süzani fırtak yakıtı canımı), 6 — Hicaz saz semaisi.

2 — Okuyan: Radife Erten:

1 — Haşim bey: Bestenigâh şarkı (Kaçma mecburundan ey ahuyı vahşi), 2 — Enderunlu Hüsnü: Bestenigâh şarkı (Çok sürmedi geçti), 3 — Evic türküsü (Şahane gözler şahane), 4 — Halk türküsü (Hatticem saçlarını dalga dalga taramış), 5 — Halk türküsü (Ekin ekim çöllere).

20,10 Temsil, 21,10 Müzik (Radyo orkestrası - Sef: Hasan Ferit Alnar):

1 — G. Rossini: Il Signor Bruschino operasından uvertür.

2 — L. Van Beethoven: Sekizinci senfoni, Fa majör.

3 — K. Atterberg: Yaz gecesi dansları.

22,00 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, eşam - tahvilât, kambiyo - nukt borsası (Fiyat), 22,20 Müzik (Operetler - PL), 22,50 Müzik (Cazband - PL), 23,25 - 23,30 Yarınki program ve kapanış.

Dr. SUPHİ SENSES

İdrar yolları hastahıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekteler apartmanı. Fakirlere parasız.

Tel: 4399

Alaturka ve alafranga

mükemmel

Yemek, Tatlı

Pastalar kitabı

Yazan: Fahriye Nedim

Boğaz Derdi

Bugün ne pişirelim? diye düşünmeyin, yeni çıkan bu kitapta her keseye uygun yemeklerin tarifleri vardır.

Fiati: 100, cildlisi 125 kuruş

Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

8 İkkânun 939

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye	Enebl
1400 Kr.	1 Sena 2800 Kr.
750 "	6 Ay 1500 "
400 "	3 Ay 800 "
150 "	1 Ay 300 "

Milletlerarası posta itihadına dahil olmayan memleketler için abone bedeli müddet surasıyla 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Yine Radyo Meselesi

Ankara radyosunun hali, maalesef yavaş yavaş, memleketin müzmin dertleri arasına iyice yerleşmeğe başlıyor.

Havadislerin, konserlerin, konferansların mahiyetleri hakkındaki şikâyetlere, bu sütunlarda muhtelif defalar temas ettik. Fakat buna rağmen, Ankara radyosu, havadisleri hâlâ rastgele veriyor. Konserleri hâlâ, aynı ağzlardan dinliyoruz. Konferanslar, hâlâ, aynı kusurlarını muhafaza ediyorlar. Nazarı itibara alınacağından ümidi kesmiş bulduğumuz için, bu hususlardaki tenkit ve temennilerimizi bir daha tekrarlamaya lüzum görmüyoruz. Fakat, iki istasyonun yaptığı neşriyatın birbirine karışmasından mütevellit katlanılmaz armoniden bir daha bahsetmekten kendimizi alamıyacağız.

Eskiden dinlediklerimizi — bazı bakımlardan — beğenmiyorduk. Şimdi ise, anlıyoruz. Bize kalırsa, dost Fransanın değerli Sefirine, Ankara radyosunu bir defalık dinletmek, bu ârızanın haline tavassut etmesine kâfi gelecektir: Bu hususta, çok şükür, ümidimizi kökten kırarak malûmata sahip kılınmadığımız için, heniz, bu karmakarışık neşriyattan kurtulabileceğimizi ummaktan mahrum kalmıyoruz: Ve bunun içindir ki, kurtuluş ümidiyle, bir defa daha derdimizi vanıyoruz!

Yine Gazino ve Lokantalarda

Fiyat Meselesi

İstanbul gazinolarından, ve lokantacılarından bazıları, belediyeye müracaat etmişler ve:

— Biz, fiyatlarımızda altı ay evvel yapılan yüzde 15 nisbetindeki tenzilat yüzünden zarar ediyoruz!.. demişler ve eski fiyatlar üzerinden satış yapmalarına müsaade olunmasını istemişler.

Biz, bu müracaatları, hayretle karşıladığımızı niçin saklıyalım?

Bir kere, tenzilatlı tarifelerin, — hemen ekseriyetle — tatbik olunmadığına, hemen bütün vatandaşlar şahittir.

Üstelik te, tenzilatlı tarifelerin tatbik olduğu mahallerde bile, fiyatlar kâfi derecede ucuzlatılmıyorsa, yine bu müracaatları, yeniden yapılmasından ürkütükleri tenzilatı mahâl bırakmamak arzusunun güdüyorlar. Fakat, bu müracaatlara muhatap olanlar arasında, gazinoların, ve lokantaların, gazinocuları ve lokantacıları zarar sokacak derecede ucuzlanmış bulunduğu inanabilecek kimse yoktur, sanırız. Bunun içindir ki, halkın kazanç seviyesine, gazino, lokanta fiyatları arasında, hâlâ ke-mali saltanatla hüküm süren nisbet-sizliği çok iyi bilen vatandaşlar, bu müracaatlarıyla, muhataplarını acı güldürmeseler, daha isabetli davranmış olurlar sanırız!

Ticaret Müşavirliği

Mintaka ticaret müdürlüğü müşaviri Necmettin Ticaret Vekâleti müşavirliğine tayin edilmiştir.

Muharrir, Bu Yazıda, Müttefiklerin Almanyaya Karşı 4 Kânunuevvelden İtibaren Tatbika Başladıkları Ablokanın İlk Tesirlerini Tetkik Ediyor:

Yeni Ablokanın İlk Neticeleri

Yazan: Sadri Ertem

Harp kendisine mahsus şartlar içinde inkişaf ediyor. Eski harp hatıralarını yoklayanlar yeni hâdiseleri harp kadrosuna sokabilmek için epey müşkülât çekmektedirler. Fakat buna rağmen mücadele keskin şartlar içinde devam etmektedir.

Yeni harbin karakteri "Topyekün harp", sulhün karakteri "topyekün sulh", diye hulâsa edilebilir. Topyekün harbin bugün için en hassas, milletleri en yıprandırıcı tarafı iktisadi münasebetler meselesidir.

Denizlere hâkim olan büyük demokrasiler katî neticeyi cephe harplarından ziyade denizlerdeki abloka şartlarından beklemekteyler.

Almanya gıda ve ham madde bakımından yaşamak için hudut haricine, bilhassa deniz aşırı memleketlere muhtaçtır. Vâkıta son senelerde iktisat politikasını yakın memleketlerle mübadele esasına göre tanzim etmek arzusuna düşmüştü ve bunda kısmen de muvaffak olmuştu. Fakat kendisine ham madde ve gıda maddesi tedarik eden yakın memleketler Alman ticaretinde umumi nisbete nazaran pek az yer tutmaktadırlar.

Almanya, kendisinin muhtaç olduğu ham maddeden petrol, Romanyada emrine âmâde olduğu halde, nakliye şartlarının tamamlanmaması yüzünden petrolü memleketlere nakletememektedir. Yeni hudut birliği yaptığı memleketlerle olan münasebeti de kendisine ham madde ve gıda maddesi bakımından umduğu nisbette yardım temin edememektedir. Almanyanın ithalât eşyası üzerinde çektiği sıkıntı harbin başladığı günden beri devam etmektedir. 4 kânunuevvelde başlayan yeni abloka Almanya için daha korkunç ve pek müessir neticeler husule getirebilecek bir mahiyettedir. Yeni kararnameye göre, Almanyanın bitaraf gemiler vasıtasıyla gönderdiği sınaî mahsuller mukabilinde döviz tedarik etmekte idi. 4 kânunuevvelden itibaren meriyete giren kararname, Almanyanın bu büyük membaini felce uğratacaktır.

Yeni kararnamenin bazı bitaraf arasında hoşnutsuzluk doğurduğu hakkında radyoların, ajansların tandası bir şekilde ortaya attıkları haberleri evvelâ tahlil etmeli, ona göre hüküm vermeliyiz. Bazı bitaraf vardır ki, harbin başladığı günden beri ısrar içindeyler. İskandinavya, Danimarka, Holanda, Belçika gibi. Bunlar ateş hattının hemen yanbaşındadırlar. Ve bunların mühim bir kısmı da sadece balıkçılıkla ve deniz nakliyeciliği ile işigal ederler.

Denizlerin emniyeti kalmadığı, her taraf torpil tarlası haline sokulduğu için balıkçılık tehlikeli bir

hal almıştır. Nakliyecilik işi de, dünyanın büyük işlek caddeleri olan Atlantik denizinde mayın harbinin tehlikeli bir hal almasından dolayı tenhalaşmıştır.

Yalnız Alman eşyasını uzak denizlere nakleden nakliye vasıtaları bundan müteessir olabiliyorlar. Fakat buna mukabil piyasadan çekilen Almanyanın yerini işgal edecek bir çok kuvvetler vardır. Bir defa sanayiini inkişaf ettirmiş ve pazara muhtaç olan memleketler vardır ki bunlar Almanyanın bıraktığı boşluğu doldurmaya kısa bir zamanda muvaffak olacaklardır.

Meselâ Uzak Şarkta Japonya, yeni kararnamenin tatbikinden en ziyade memnun olacaklar arasındadır. Çünkü uzak denizlerden ve sahillerden rakip Alman sanayiini



Mayın ve denizaltı tehlikesine karşı bir İngiliz vapuruna, müdafaa için, top yerleştiriliyor..

kaya yapılan ihracattır. Almanya, Cenubi Amerika bitaraf gemiler vasıtasıyla gönderdiği sınaî mahsuller mukabilinde döviz tedarik etmekte idi. 4 kânunuevvelden itibaren meriyete giren kararname, Almanyanın bu büyük membaini felce uğratacaktır.

Yeni kararnamenin bazı bitaraf arasında hoşnutsuzluk doğurduğu hakkında radyoların, ajansların tandası bir şekilde ortaya attıkları haberleri evvelâ tahlil etmeli, ona göre hüküm vermeliyiz. Bazı bitaraf vardır ki, harbin başladığı günden beri ısrar içindeyler. İskandinavya, Danimarka, Holanda, Belçika gibi. Bunlar ateş hattının hemen yanbaşındadırlar. Ve bunların mühim bir kısmı da sadece balıkçılıkla ve deniz nakliyeciliği ile işigal ederler.

Denizlerin emniyeti kalmadığı, her taraf torpil tarlası haline sokulduğu için balıkçılık tehlikeli bir

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

KANSIZ KIZLARA YEMEK

ha büyük tesir gençlikte vücudün daha çok kalori yakmasından, nesiclerin daha sık ve daha hızla yenilenmesinden gelse gerektir. Bundan dolayı gençlikte vücudün kana ihtiyacı daha büyük olur. Bu ihtiyaç — kolayca tahmin edeceğimiz sebeple — genç kızlarda daha ziyade olduğu için kansız kızların sayısı, kansız delikanlılara nisbetle göze carpacak derecede çoktur.

Kansızlığın iyice anlaşılması, şüphesiz, kandaki kırmızı küreciklerin sayılması ve kandaki çelik nisbetinin tayin edilmesile olur. Bu da şimdi laboratuvarlarda pek yayılmış bir iş olduğundan, kant muayene ettirmekle güçlük yoktur. O vakite kadar da bazı âlâmetler, kansızlık olabileceğini hatıra getirmelidir: Benize ve dudaklarında, göz kapaklarının iç taraflarındaki ince parçalar, devamlı renksizlik, yürek çarpıntısı, biraz hareket edin-

ce nefesin sıklaşması, fakat en ziyade mide rahatlıksızlık:

Bazısında iştah artar, çoğunda azalır, yahut karışık olur, günü gününe yamaz. Yemekten sonra, mide üzerine bir ağırlık binmiş gibi, mide ağrıları, midenin yanması, kimisinde peklik, kimisinde de aksine...

Bu kansızlık ta, gençlerde yemek muvazenesine ehemmiyet verir. Yalnız çok yemek kiloyu artırır da kansızlığa faydası olmaz. Kansızlığa karşı gelmek için, yemeklerde çelik bulunması lâzımdır. Onun için gençlerin, bilhassa kansız genç kızların, çokça çelik veren yemekleri bilmeleri faydalıdır. Yüz grama nisbetle çelik miktarı, miligram olarak: Sığır etinde 3, fakat bizim daha çok yediğimiz koyun etinde pek az, dana eti pek iyi 3,5, koyunun böbreğinde 11,7, sığırın karaciğerinde 9, balıkların çoğunda ehem-

miyetsiz. Tavuk yumurtasının sarısı 8, sütte pek az, tereyağında ve peynirlerde de çoğalamaz.

Ekmekte ancak 3. Sebzelere en meşhuru ispanaktır: Yüzde 5,5 miligram verir. Ondan sonra bu mevsimde lâhna 3, 4. Şalgam 3,5, bayırturba 2. Yemeklere maydanoz serpmek pek iyi, toplanana yüze gram olursa, 19,21 miligram çelik verir.. Mercimekte 8, kuru fasulye 7,8, kuru bezelyede 5,5, fakat her mevsimin sebzesi patatesten çok azdır. Kuru bakla ezmesi hoşunuza gitse de, onda hiç çelik bulamazsınız. Bizim her vakitki dostumuz pilav da pek az çelik verebilir.

Mevsimin taze yemeklerinde çelik ararsanız, bulacağınız şey zahmetinize değmez. Kuru yemekler daha iyi: Fındıkta 3, cevizde 2,3, kestanede bile 1, kuru badem hepsinden iyi 4.

Yemeklerden sonra ya kuru kayısı (yüzde 4) yahut kuru erik (2,9) hoşafı içersiniz.

Sabah kahvaltısında sütlü kaka. Süde katacağınız kadar yüzde 22 miligram çelik verir.

Mısır Manevralarına Gelecek Hafta Başlanıyor

Kahire, 7 (A. A.) — Milli müdafaa nezareti, Mısır ordusunun büyük manevralarının bu ayın 12 sinde yapılmasına karar vermiştir. Merkezi İskenderiye olacak olan bu manevralar bütün aşağı Mısır'a şamil olacaktır.

Pasif müdafaa organları ile, faal müdafaa kuvvetleri ve tayyareler, bu manevralara iştirak edeceklerdir.

Mısır ve Filistinde Askeri Yollar

Kahire, 7 (A. A.) — Mısır ve Filistindeki askeri yol inşaatı bu günlerde hitama erecektir. Yolun resmen açılması bu ayın nihayetinden evvel yapılacaktır. İsmailiye kanalından başlayan ve Filistin hududunda nihayet bulan yeni yol, Mısır ile yakın Şark arasındaki ticari mübadelelerde de büyük faydalar temin edecektir.

İran İle Sovyetler Arasında Bir Anlaşma

Tahran, 7 (A. A.) — İran hariciye veziri Aalam ile Sovyet büyük elçisi Filimonof, İran - Rus balık şirketi hakkında bir protokol imzalamıştır.

Holandanın Bir Kararı

Amsterdam, 7 (A. A.) — Holanda hükümeti, Holandaya ait haritaların ve bilhassa erkânı harbiye haritalarının ihracını yasak etmiştir.

Yeni Eserler Arasında:

Toplattırılan Müstehcen (!) Bir Eser İçin

Bundan kısa bir müddet evvel Pierre Louys tarafından yazılan Afroditi isimli eserin, Nasuhi Baydar tarafından lisanımıza tercüme olunduğunu büyük bir memnuniyetle öğrenmiştik...

Yeryüzünün en iptidai dillerine bile çevrilen bu eseri lisanımızın da kazanmasını sevince değer bir kâr saymıştık. Bu haberi duyduğumuz birkaç gün sonra, Türk matbuatında, bu eserin dilimize de çevrilmesinden mütevellit sevincin tezahürlerine de şahit olmağa başlamıştık: Meselâ "Vakit", refikimiz, 27 ikinciteşrin tarihli nüshasında, bu eserden bahsederken, şu satırları yazıyordu:

— Pierre Louys'in bu ölmüş eseri, türkçeye de tercüme olundu. Eseri dilimize çevirenin Bay Nasuhi Baydar olduğunu söylemek, Afroditi'nin aslında ki kıymetini yalnız muhafaza edilmiş olmasını değil, ona bir kıymet katılması olduğunu bile iddiaya hak verdiririz!"

Biz, bu satırları, ve bu satırlara benziyen neşriyatla birlikte eserin tercümesini de okudukta sonra duyduğumuz sevincin artışına da şahit olduk. Fakat, tam eser hakkındaki tenkitlerimizle birlikte, tekdirlerimizi de izhara hazırladığımız sırada, gazetelerde şu havadisleri okuduk:

— Pierre Louys'den lisanımıza çevrilmiş olan Afroditi isimli eser, müddeumumilikçe müstehcen görüldüğünden piyasadan toplattırılmıştır!"

Biz, bu havadisin kendimizde uyardığı menfi intibaa bakarak, bu hareketin takdirle karşılanmayacağını tahmin etmiştik. Hatta, bu husustaki düşüncelerimizi de sütunlarımızı aksettirmeye karar vermiş ve yazımızı da hazırlamıştık. Fakat evvelki gece gayri kabil tehir havadisler, bu yazımızı ayırdığımız sütunu da kapladı. Ve biz, evvelki gün yazdığımız yazının neşrini, bugüne bırakmak mecburiyetinde kaldık. O yazımızı, bugün, bu satırların altında bulacaksınız. Fakat ondan evvel, diğer meslekdaşlarımızın bu husustaki mütalealarını da tebarüz ettirmeyi düşündük. Bunlardan bazıları, düşüncelerini, dün çıkan gazetelerde neşretmiş bulunuyorlardı. Meselâ, bir meslekdaşımız, bu hususta, şu satırları yazıyordu:

— Güzel Afroditi, Türk hudutlarından dışarı atmak, Yunan mitolojisinde bu isim temsil ettiği mücerret güzelliği kovmaya benzer bir hareket olur. Kahramanı bir fahişe bile olsa, bu roman, güzellik Tanrısının himayesi altındadır, ve kısacası, tam bir sanat eseridir.

Müddeumumilerin, müstehcen kitaplar için gösterdikleri hassasiyeti güzel buluyorum. Fakat bunları toplatıp mahkemeye vermeden evvel, içlerinde sanat eseri olduklarına kimsenin şüphe etmediği bazı kitapları istisna etmek için, mütehasıslara (fakat mütehasıslara) bir kere danışmalarını isterdim!"

Biz, bu yazıyı buraya kadar okuduktan sonra, şu suali kendi kendimize sormak lüzumunu yememdik: — "Acaba, müddeumumilik, bu noktayı düşünmemiş ve bu hususta mütehasısların reylerine başvurmuş mudur?"

Bu sualin cevabını bulmak niyetiyle yaptığımız tahkikat neticesinde öğrendik ki, yalnız bir tek mütehasısların reyine müracaat olunmuştur. O mütehasıs da... İbrahim Hakkı Konyalıdır.

Bu hakikati öğrenince, yukarıki satırları yazan muharririn, (fakat mütehasıslara!) kelimelerini bir mütetize içinde tebarüz ettirmek lüzumunu duyusunu yersiz bulmadık.

Aynı muharrir, yazısına, şu cümlelerle devam ediyordu:

— Dünya şaheserleri arasında, müstehcen şüphesini veren çok kitap vardır. Bunların ikide bir toplatılmaları ve ancak uzun bir muhakeme ve müdafaa çilesi çektilikten sonra eskime hüriyetlerine kavusmaları, mütercim için de, tâbi için de, mükâfatını boş yere bekledikleri bir işin ceza yerine geçen yorgunluğuna uğramaları demektir.

"Müddeumumilerimiz kabul buyursunlar ki, bu memlekette, sanat eserlerinin, polisten evvel, sıra sıra bir çok düşmanları vardır: Bu düşmanlar bilgisizlik, taşsazlıktır, vurdum duymazlıktır, filân. Bunlara bir de, adâletin kılıcı ilâve etmiyelim!"

Bu satırları okuduktan sonra, ilk damıştığımız zat, Hüseyin Cabit Yalçın oldu. Üstad:

— Bence, dedi, bu hususta bir karar vermeden evvel mütehasısları dinlemek, elzemdir. Meselâ, bu lüzumun ihmalı yüzünden, bu sefer de bir hata işlenmiş olacaktır. (Devamı 7 ncede)

Kafkasyada Tahşidat Haberi Yalandır

(Başı, 1 incede)
çük Asya meselelerini kökünden hal-
ledecektir. O zaman, eski İngiltere -
Rusya ikililiği tekrar ortaya çıkacak,
ve Hindistanın tehdidi, burada, tek-
rar rol oynayacaktır.

Birinci Napolyon ve Mareşal Von
der Goltz gibi adamlar, Büyük İs-
kenderin, Baber Şahın ve Nadir Şah
fütuhatını tekrar etmek arzusun-
dan, ciddi surette müphem olmuş-
lardır.

"Bu fikrin tahakkuku kolay olma-
dığı gibi, büyük paraya ve etraflı
hazırlıklara da ihtiyaç göstermekle
beraber modern nakil vasıtaları, bu-
nu mümkün kılacaktır.

"Bu fikri tahakkuk ettirebilecek
olan devlet, Orta Asyadaki toprak-
larından hareketle, orada yarattığı
demiryolu şebekesinden istifade ede-
cek olan Rusyadır.

Türklerin siyasetlerinde yaptık-
ları değişiklikler nasıl bir çıığı ha-
reketle getirmeleri muhtemel oldu-
ğunu, o takdirde bizzat hangi muha-
taralara maruz kalacaklarını ve ne-
ticete itibarıyla hangi menfaatleri mü-
dafaa etmiş olacaklarını düşünür-
ken, bu imkânları derip etmek fayda-
lı olur.."

"Times,, in Bir Makalesi

Londra, 7 (A. A.) — Reuter ajansı
bildiriyor: Times gazetesi, Sovyetler
birliği ile Türkiye arasında bir harp
zuhuru ihtimali hakkındaki Alman
tahminleri etrafında mütalaa yürü-
terek diyor ki:

"Baltiktaki Sovyet nüfuzunun mü-
temadi surette artması hakikattir.
Berlinde derin bir hoşnutsuzluk u-
yandırmakta ve nazi diplomasisi,
Sovyet emellerini, başka tarafa tev-
cih etmeye, beceriksizce çalışmakta-
dır. Ve bu başka taraf, Balkanlar
yerine şarktır. Türkiyeyi, Sovyetler-
in küçük Asyaya yayılmalarını ka-
bule mecbur edecek şekilde okşamak
yahut tehdit etmek Almanya için ve
Sovyetler itihadi için daha faydalı
olurdu.

"Fakat Türkiyenin, Sovyetler itti-
hadı ile, nazi nümesine imtisal e-
derek, zellilâne pazarlıklara girişme-
ye hiç niyeti yoktur. Türkiyenin si-
yaseti nazilerin siyasetine benzemek-
ten pek çok uzaktır. Onun siyaseti
doğru, halis, berrak ve namuskar bir
siyasettir.."

Times gazetesi, makalesini şöyle
bitiriyor:

"Gerçi, Türkiye Sovyetler birliği
ile iyi münasebetler idamesini çok
arzu eder, fakat, haklarını ve menfa-
atlarını ne bahasına olursa olsun,
terketmeye asla niyeti yoktur.."

Berlinin Maksadı Nedir?

Berne, 7 (A.A.) — Havas ajansı
bildiriyor:

Volkischer Beobachter gazetesi,
Kafkas cephesinde asker tahşidatı,
başlıklı bir makalede Rusya ile Tür-
kiyenin askeri taarruz geçmeleri ih-
timallerini tetkik etmektedir. Başlar
Nachrichten gazetesinin muhabirine
nazaran Berlinde heyecan uyandıran
bu makalede, Rusların, aradaki mu-
azzam mesafelere rağmen geniş mik-
yasta hareket yapmaları mümkün
olduğunu iddia etmektedir. Makale-
nin muharriri, son seneler zarfında
Türkiye lehine husule gelen ehem-
miyetli salâhları kaydettikten sonra,
Rus ordusunun ileri yürümek husu-
sunda sahip olduğu muhtelif imkân-
ları saymakta ve ezculme petrolü
araziye çıkan yollarını zikretmekte-
dir.

İsviçre gazetesinin muhabirine
göre, Alman hariciye nezareti, bu ma-
kalede sadece imkânların tetkik edil-
diğini, fakat bunların tahakkuku ih-
timalinin, halen garp devletlerine
mütevceh bulunan Türk siyasetine
bağlı olduğunu söylemiştir.

Rusların Kafkasyada yaptıkları ha-
zırlıklara gelince:

Berlin siyasi mahafili, bu hazırlık-
ların sadece, bir harekete cevap ve-
ren basit bir aksülâmeden ibaret oldu-
ğunu söylemektedirler.

Diğer taraftan, bu muhabir, aynı
mahafilin, Kafkasyada Rus kıtaatının
kuvvetli tahşidat yaptığına dair Mos-
kovadan, filhakika malûmat aldıkları-
nı kaydediyor.

Rusyanın Finlandiyaya karşı, he-
nüz nihayetlenmemiş bir harekete
geçmiş bulunmasına rağmen, bir Rus
— Türk muhasamasının yaklaşmış ol-

ması ihtimali Berlinde mevzu bahis
edilmektedir. Bu cümleden olmak ü-
zere, Britanya imparatorluğuna kar-
şı olan Alman sevkülceysi plânların-
da, geçen yaz, Rusyanın rol oynadığı
ve bilhassa Molotofun 31 teşrinievvel
deki nutkunda, Türkiye için "müessif
inkişaflar,, tefeül ettiği Berlinde ha-
tırlanmaktadır.

İsviçre gazetesinin muhabiri, ma-
kalesini şöyle bitiriyor:

"Binaenaleyh Rusyanın Türkiyeye
karşı aldığı vaziyette Almanyanın,
ihracat mallarına İngiltere tarafın-
dan konulan blokadan sonra aldığı
tedbirler arasında, belki de bir mü-
nasebet bulunduğuna hükmedilebi-
lir.."

NOT:

**Ne bizim tarafımızdan, ne de
Sovyetler tarafından böyle bir
tedbirin alınmamış olduğunu bil-
enler için Alman gazetelerinin,
ajansının ve radyolarının bu
tarzdaki yazılarının mânasını
anlamak güç değildir.**

A. A.

Mekteplerde Erken Başlama ve Mektep Kitapları Meselesi

(Başı 1 incede)
olsa, memleketimizin hususi vaziyet-
ine göre ne dereceye kadar tatbik
kabiliyeti olduğu meselesi olabilir.

Maarif Vekilinin izahatından, ve
maarif müfettişlerinin memleket da-
hilindeki tetkikleri neticesinde gön-
derdikleri raporlardan öğreniyoruz
ki, bu usul memleketin her tarafın-
da muvaffak olmuş ve tatbikinden i-
yi neticeler alınmıştır. Yalnız İstan-
buldan şikâyet sesleri işitilmiştir.

Bu meselelerin münakaşası esasın-
da gazetemiz muharrirleri vasıtasile
şehirin muhtelif semtlerinde ve muhtelif
mekteplerde etraflı bir tetkik
yaptırmıştır. Bugün neşrine başladık-
ğımız bu anketin bize verdiği netice
şudur:

1 — Talebe umumiyetle bu usul-
den memnundur.

2 — Öğretmenlerin bir kısmı, iti-
yatlarını bozmak mecburiyetinde
kaldıkları için müstekidir.

3 — Vellerden, çocukları kahvaltı
yapmaya alışmış aileler müstekidir,
diğerleri memnundur.

Yalnız talebe ve öğretmenlerin
müteffikan şikâyet ettikleri nokta
öğleden sonra talebenin mütaale sa-
lonlarında alikonulmalarıdır. Vekâ-
let bu meseleye karşı lâzım gelen ted-
birleri alır, ve mütaale saatlerinin
talebe için faydalı olmasını temine
muvaffak olursa bu şikâyetin de önu
nü almış olur.

Mektep kitapları meselesine gel-
ince: Maarif Vekili kitap işi-
nin devletleştirilmekte devam ede-
ceğini, tek kitap usulünde ısrar ede-
ceğini, ve bütün mütehassıslardan istifa-
de edilemek için de müsabakala-
rın açmakta bulunduğunu bildirmek-
tedir.

Bizce bu meselede sakat olan nok-
ta, mektep kitaplarının bir küll ola-
rak ele alınması, ve bu işin müsä-
baka ile halline müracaat edilmesidir.

Şimdiye kadar takip edilen müsä-
baka usulile elde edilen netice ma-
lûmdur. Bugün şikâyeti davet eden
mektep kitaplarından çoğu bu müsä-
baka usulü ile yazdırılan kitaplardır.
Mektep kitabı yazmanın artık bir il-
lim ve bir metot işi olduğunu kabul
etmek, ve bunu doğrudan doğruya en
salâhiyetkar kimselerden mürekkep
heyetler vasıtasile halle teşebbüs et-
mek zamanı gelmiştir. Mademki müf-
redat programlarını yapan ve kitap-
ların yazılma şartlarını tesbit eden
vekâletler, o halde bu kitapların yaz-
ma işini de vekâlet üzerine almalı,
bunun için geniş bir teşkilât vücade
getirmelidir. Mektep kitaplarını ilmi
metodlarla en salâhiyetkar adamlara
yazdırmak için bundan daha tabii ve
daha mantıklı yol olmaz.

Genç Maarif Vekilinden temen-
nimiz bu işe lâyık olduğu ehemmiyet-
ti vererek bu meseleyi de bir defaya
mahsus olmak üzere kökünden hal-
letmesidir.

Almanların Tevzi Ettiği Broşür İşı

(Başı 1 incede)
tabettiren, tabeden ve dağıtanların
kimler olduğu ve nerelere dağıtıldı-
ğı noktaları üzerinde açılmıştır.

İstanbul Cümhuriyet Müddeiumu-
misi Hikmet Onat, dün sabah Emni-
yet müdürlüğüne gelerek bu risale-
nin teksir ve tevzii hakkındaki tah-
kikatı idare etmekte olan Emniyet
Müdür muavini Daniş Yurdakuldan
izahat almıştır. Vali ve Belediye Rei-
si Dr. Lütfi Kırdara da aynı mesele
üzerinde lâzım gelen izahat verildik-
ten başka, alâkadar vekâlet te tah-
kikatın seyrinden haberdar edilmiş-
tir.

Öğrendiğimize göre, bu broşürle-
rin İstanbulda çıkan Almanca "Tür-
kişe Post,, gazetesi matbaasında ba-
sıldığı tesbit edilmiş gibidir. Maama-
fih, tahkikat henüz tekemmül etmiş
değildir.

Memlekette bilfiil Alman propa-
gandası mevcut olduğu kanaatinde
bulunan ve bundan teessür ve rahat-
sızlık duyan vatandaşlar, bunun,
matbu kâğıtlar halinde broşürler da-
ğıtmak derecesine gelmesini derin
bir teessüfle karşılamışlardır.

Alâkadar makamların meseleye
derin bir hassasiyetle el koymaları
da memnuniyet uyandırmıştır.

Hüseyin Cahit Diyor ki:

"Yeni Sabah,, da Hüseyin Cahit
Yalçın, bu meseleyi mevzuu bahse-
den bir yazısında şöyle diyor:

Evvelâ, şu soru: Kim bu zahmeti ve
masrafı ihtiyar etmiştir?

Sonra, ikinci bir soru: Bu zahmet ve
masrafın gayesi nedir? Türkiye içinde bu-
nu yapan eller ne maksat takip ediyorlar?

Varakamın üzerine yapıstırılmış matbu
bir küçük kâğıt Türkiye içinde Türk a-
leyhtarlığı propagandasına böyle hara-
retle girişmiş olan teşkilât bize haber
veriyor: Alman sefaretli! Bu yazısının altın-
da da küçük punto ile "Matbuat servisi,,
işareti var.

Enebi bir devli temsil eden bir ma-
kale hakkında gazete sütunlarında mü-
taalea beyan etmeğe mecburiyet duymak
bizi müteşebbis ediyor. Fakat bir sefaret,
muhafazaya mecbur olduğu ciddiyet ve
vakarı, dürtüt ve yüksek vaziyeti unuta-
rak başka bir devletin ülkesinde Türkiye
aleyhinde çıkan gazete makalelerini Tür-
kiye içinde dağıtmak işini omuzlarına a-
lırsa ve bunu da böyle pervasızca icraya
kalkarsa, artık bizden diplomasi nezaket-
lerine uygun muamele beklemek hakını
kaybeder.

Hakkaten, saygısızlığın bu derecesi
karşısında son derece esef ve hayrete düş-
memek kabil değildir. Aynı zamanda da
bu fevkalâde bir ahmaklıktır. Böyle bir
cürretkârlığın Türkiye de tevliht edeceği
infial ve aksülâmelî düşünemiyerek, bu
iş yapmakta ne fayda memuldür? Bun-
dan kendi propagandaları aleyhinde bir
neticeden başka bir şey çıkamayacağını
düşünemeyecek kadar muhakemesiz ve a-
kilsiz olan kimselere başka ne sıfat verile-
bilir?

Almanların bu cürret ve küstahlığına
saştığımız kadar zabıtamızın ve hükûme-
tin de artık lâkaytlık şeklini alan yüksek
müsamaha ve nezaketine hayret etmiyor
değiliz. Memleketimiz içinde bir enebi
propagandasının Türkler aleyhinde böyle
açıktan açığa gösterdiği faaliyete göz
kapamak muhakkak ki, bir hatardır.

Bir enebi radyosunu dinlediklerinden
dolayı bazı zavallı Almanların hapse atıl-
dıklarını görüyoruz. Acaba Almanyadaki
Türk sefaretli bu yazı iddialarına gelince-
ye kadar Rus gazetelerinin yazdıkları ba-
zı makaleleri Almancaya tercüme ettire-
rek Almanyada dağıtmaya teşebbüs
etseydi, nasıl bir muameleye maruz ka-
lardı?

Bu varaka acaba müddeiumumliği hiç
alâkadar etmez mi? Türkiye de bütün ne-
şriyat bir kanuna tâbi değil midir? Halbuki,
bu varakada hangi matbaada, hangi
memlekette basıldığına dair bir işaret bu-
lunmadığı gibi münderecatından dolayı
bir mesuliyet terettüp etmek lâzım gel-
erse kimin muhatap olacağı da belli de-
ğildir. Yoksa Alman sefaretli aleyhine mi ta-
kibat yapılacaktır? Müddeiumumlik Tür-
kiye dahilinde böyle ne olduğu belirsiz
yazıların pervasızca, rahat rahat neşir
ve tevzi edilebileceği kanaatinde midir?

Bu makaleyi tercüme ve neşretmenin
Türkiyeye zarar vermek emelinden baş-
ka bir gayesi olabileceği zihne sığar mı?
Bu işi Ruslar ve Almanlar elbirliği ile
yapıyorlar? Yoksa Almanlar Türk eskâ-
rı umumiyesini Sovyetler Birliği aleyhine
tahrik etmek ve Rusya ile Türkiyenin mü-
nasebetlerini bozmak için mi, Rus gazete-
lerinin yazılarını bizim gözümüzde sokmak
zahmetini ihtiyar ediyorlar? Buralarını
bilemeyiz. Yalnız gözönünde duran mu-
hakkak vâkıâ bize kâfidir: Türkiye için-
deki gizli ve açık Alman propagandasının
kökü kazanmalıdır.."

"Vakit,, in Yazdıkları

Vakit refikimiz de yine bu mese-
leye tahsis ettiği bir yazısında Türk
gazeteleri aleyhine yazılmış bir yazı-
yı memleketimizde çalışan bir Al-
man teşkilâtının Türkiyeye tercüme
ederek öteye berive dağıtmasını bey-

nelmilel münasebet ve muşeret ka-
idelerinin nasıl telâki ettiğini so-
ruyor ve diyor ki:

Alman teşkilâtı bir Alman gazete-
sinin Türkler veya Türk gazeteleri
lehine bir yazısını bu suretle çoğal-
tarak neşir vasıtalarına vermiş olsa-
lardı, bunu bir dostluk cemilesi ola-
rak kabul etmek mümkün olurdu.
Kaldı ki, bu vaziyette de bunun dai-
mi bir "neşir,, faaliyeti halini alması
İstanbulda bir Alman ajansının ça-
ışması demek olur ve bu neşir teşkil-
âtı hükûmetten hususi bir müsaade
almak mecburiyetinde kalırdı.

Halbuki gönderilen kâğıtlarla ya-
pılan iş, üçüncü bir şahıs sıfatile ve-
ya iki komşu memleket matbuatını
birbirine düşürmek gayesile yapı-
yor, yahut böyle değilse bir başka ya
bancının neşriyatını fırsat bilerek bir
Türk gazetesinden hınc çıkarmak
gayreti gösteriliyor. Matbu kâğıtlar-
la muntazam bir neşir hizmeti ki, ma-
hiyeti hiç te dostane görülemez.

Öğrenmek istiyoruz: Hükûmet
böyle bir neşir faaliyetinin vücudün-
den haberdar edilmiş midir?..

"Son Telgraf,, Diyor ki:

"Son Telgraf,, refikimiz de, Prava-
da TAN aleyhinde çıkan yazının
Alman matbuat servisi tarafından
teksir ve tevzi edilmesindeki sebepler
arıyor ve şu noktalar üzerinde
duruyor:

1 — Tan gazetesinden D. N. B.
nin intikam alması.

2 — Türk matbuatında Sovyet a-
leyhtarları bir hava uyandırmak gay-
reti,

3 — Sovyetlerle Almanların eskâri
umumiyesini bozmak maksadile müş-
terek faaliyet sarfeymeleri.

Bunun dışında en ziyade dikkate
şayan görülen haklı ve üzerinde titiz-
likle durmak mecburiyetinde oldu-
ğumuz bir nokta da bu nevi faaliyet-
lere enebi sefaretlerin kendilerinde
nasıl bir hak tasavvur eylemeleridir.
Alman sefaretinin matbuat memuru-
luğu bu broşürü nerede bastır-
mıştır? Nasıl serbestçe dağıtmak hakkını
kendisinde bulmuştur? Nerelere ve
kimlere ve nasıl dağıtmıştır? Bunu
yapan teşkilât yarın daha başka şey-
ler de yapmaya müteşebbis olamaz mı
Türkiyede her nevi matbu neşriye-
mek bir matbuat kanununa bağlı ol-
duğu halde Alman sefaretli veya ma-
tbuat bürosu bu kanunun resmi for-
malitesi dışında bu nevi neşriyata na-
sil müteşebbis olabiliyor?.."

Fiati Sebepsiz Arttırılan İthalât Eşyası

(Başı 1 incede)
de 15 - 20, bazılarında yüzde 30 - 40
ve bir kısmında yüzde bir kaç yüz
nisbetinde fark görülmektedir. Bu
farkı anlamak için bir kısım ithalât
mallarının mukayeseli fiyat cetveli-
ne bakmak kâfidir:

	Harpten evvel toptan fiyat	Son haftanın fiyatı
Bakır kilosu	60 — 65	90 — 95
Çay	315	380
Muhtelif demirler kilosu	10 — 11,5	20 — 25
Demir saçlar ki. 20 — 22		32 — 35
Çivi kilosu	12 — 14	18 — 25
Çinko	18	32 — 35
Piyasası yoktur.		
Kalay	280 — 285	On iki li- raya kadar fırlamıştır.
Kaput bezl topu	700	850
Muhtelif mani- fatura topu	1200 — 1500	2000 — 2500
Boş çuval adedi	40 — 42	90 — 100
Muhtelif ilaç- Maktû fiyat		Gayri mu- likar ayyen fiyat
Adi cam san- dığı	1000 — 1200	1800 — 2200

Harpten sonra ithalât maddelerinin
bir çoğunun fiyatları Avrupa ve
Amerikada dahi yükselmiştir. Fakat
bu yükseklik ham madde fiyatlarının
yüzde 10 - 15 nisbetinde artmasından
ileri gelmektedir. Ham madde fiyat-
larının artması da istihsal masrafla-
rının içsizlik, nakliye vasıtalarının
azalması, navlunların artması, harp
sigortası gibi sebeplerden neşet et-
mektedir. Gerçi miktarı azalmış olan
ithal maddelerinin diğer memleket-
lerden getirilmesi için hükûmetçe de-
ticari taahhütlere müstenit kolaylık-
lar gösterilmiş ise de gelecek malla-

Fin Müdafaaasını Yarıldığı Haber Tekzip Ediliyor

(Başı 1 incede)
doga gölünün şimalinde Finlandiya-
lılara taarruz için boğucu gaz kulan-
diklarını bildirmektedir. 11 Fin as-
keri gazdan ölmüştür.

Ladoga gölünden şimal kutbu Ok-
yanusuna giden 700 - 800 kilometre-
lik cephe boyunca, Rus cüzütamları
ekseriya aralarındaki irtibatı kaybet-
mekte ve bu ıssız muntakalarda bir
çok müşkülâta karşı koymak mecbu-
riyetinde kalmaktadırlar.

Ladoga ile Bothnie körfezi aram-
daki demiryolu, henüz tehdede maruz
değildir. Diğer taraftan Rus keşif kol-
ları mütemediyen Finlandiyalıların
tuzğuna düşmek tehlikesine maruz
kalmakta olup, ekseriya ağır zayıata
uğradıktan sonra çekilmektedirler.

Sahilde ve Finlandiya körfezindeki
bahri faaliyet, pratik bakımdan hiç
mesabesinde.

Reuter ajansının Londradaki Fin-
landiya mahfilinden öğrendiğine gö-
re, Rus donanması son iki gün içinde
Baltıktaki Ladoga gölünde bilhassa
büyük bir faaliyet göstermiştir. Rus
harp gemileri Hogland adalarını bom-
bardman ettikten sonra asker çıkar-
mışlardır. Cenup cephesinde, hudut-
tan 15 kilometre mesafede bulunan
Finlandiyalıların ilk hatlarına hisse-
lidir dederece yaklaşmışlardır.

Helsinkiden öğrendiğine göre,
Arktik denizi sahillerindeki Sovyet
kıtaları, sivilleri tahliye eden vapur-
lar üzerine ateş açmıştır. Bu gemiler-
den ikisi kayıptır.

Haber alındığına göre, Finlandiya
tayıyaları Rusların Baltiki tayyare
meydanını bombardıman etmişlerdir.
Hangarlar yanmaktadır. National Ti-
dende'nin Helsinkideki muhabiri, Fin-
landiya hava kuvvetlerinin Rus mü-
dafaa hatlarını muhtelif noktalarda
muvaffakiyetle bombalamış olduğu-
nu yazmaktadır.

Havas ajansına göre, "Finlandiya
tayıyalarının Murmansk mntakası-
na yaptıkları bir hücum neticesinde
asgarî 60 Rus tayyaresi tahrip edil-
miştir.."

Leningrad askeri mntakası genel

kurmayı, bu haberin tamamen uy-
durma olduğunu bildirmektedir. Mur-
mansk mntakasına ne bir Finlandiya
ne de herhangi başka bir hava hü-

cumu vukua gelmemiştir.

Sovyetlerin Resmî

Leningrad askeri mntakası genel
harbiyesinin listesi:

"6 kânunuevvel akşamı, L
keri mntakası kıtaati ilerli-
diki hatlara varmıştır:
Murmansk istikametinde
lerin mukavemetini kıran A
samo'nun 35 kilometre cenup
mişlerdir.
Ukta, repola, Porosozero
vodsk istikametinde kıtaatım
kiyetli muharebelerden sonra
Jönvi demiryolu telâki nokta
mişler ve huduttan 65 kilom
mişlerdir.
Kareli berzhının şarkında
topçu ateşle Finlandiyalıları
hattı,, adını verdikleri Vuok
sebekesi boyundaki müdafaa
muşlar ve Taipalesnioki nehri-
dir. kıtaatımız şimal istikame
mektedir.

Berzhin garp kısmında: K
miryolu üzerinde Cviniemi
Viborg demiryolu üzerinde İ
terjavi istasyonlarla İno İm
limanın 9 kilometre garbinde
körfezi sahilinde Hannila köyü
tik.

Hava müsait olmadıgından,
ferid keşif tayyareleri uçular

Hariçten Gelen Yarı

Londra, 7 (A.A.) — İngi-
trisi Finlandiyanın İngilte-
riş etmiş olduğu tayyare v.
harp levazımının, Finlandi-
radığı tevcihüne binaen, fev-
ratle teslimi lâzım geldiği
sındadır.

Bayan Tabouis, Oeuvre
de şu haberleri vermektedir:

"Dün 5.000 İsvç gönüllüsü,
mat treni ve bir elbise treni F
gelmiştir. Dün Stokholm de bir
İsvç ricalinin imzaladığı bir
hükûmetten seferberlik yapma
landiyalılara yardım etmesini
dir. Bu beyanname ezculme
mektedir. "Bugünkü devre İsvç
mühlik devredir. İsvç'in me-
devrenin neticesine bağlı bul-
Görüldüğü ki, bahis mevzuu ol-
Sovyetlere karşı hakiki bir u-
seferdir.."

Harbin Dünyadaki A

Finlandiya harbi bütün d
buatını ve siyasi mahafilini
etmekte devam ediyor.

Londra gazetelerinden M
Guardian'a göre Finlandiya
lardan daha tesirli harp
Mahdut bile olsa herhang
dımla, Finlandiya aylarca
tir. Finlandiya harbi bitim
Stalin Balkanlarda hareke
mez.

Vaşingtondan gelen hab-
re, Roosevelt, Finlandiyaya
cak yardımlar meselesi etra-
fında bazı görüşmelerde bul-
Şimdiki bu yardımlar, k
mahsulâtın gönderilmesi su-
pılacaktır.

İngiltere ve Fransa
Sovyet siyasetine karşı
arı bir hattı hareket takibi
vermişlerdir.

Fransız askeri mahafilin-
dunun Finlandiyaya karşı
olduğu harpte göstermiş o-
cüzü kıymet hakkında mü-
tenkitler yapılmaktadır. B
Kızıldunun hareketini g
görüşün olan kimselerin bu
kindaki mütaalealarının pe-
cesaret verecek mahiyette-
ni beyan etmektedirler. B
taatin kuvvete maneviyeleri
da şüphe ve tereddüt izha-
ve yüksek kumandanlığa r
bitlerin ehliyetsizlikleri te-
tirilmektedir.

İtalyada, dün Finlandiya
ni nümayişler olmuştur. İs-
zeteleri Finlandiya lehine
neşriyatla doludur. Danim
lisinde bir kısım mebuslar,
le siyasi münasebatın kesil-
temişlerdir.

İtilmamış olan miktarın tes-
olabilir. Fiyatlar da bu su-
diliğinden tezahür eder. B
lardan sonra umumî bir fi
hazırlanarak halka ilânı al-
ca çok faydalı addedilmek-
Mevcut kanaate göre, il-
seferberlik mahiyetini ala-
tarz ile hem halkın zarard
ması, hem de ihtikârın ön-
mesi mümkün olabilir.

Ava, Avcılığa Dair Yarenlikler

Ördek Deyip Geçmeyiniz!

Yazan: Aka Gündüz

- 1 -

Av mevsimi münasebetile —

üşenirlermiş. Halayıkların ne işleri var? Sabah olunca değiştirsinler yatak yorgan çarşaflarını, assınlar güneşe!

Fakat zevahiri kurtarmak lazım. Gel doktor bey!

— Ve minelgaraip! Bir müddet-tenberi bana bir belgeşekliği â-rız oldu.

Doktor bey için içyüzünü biliyor, biliyor ama dili varıp söyliyemiyor. Hangi akıllı doktora o doktor düşünmüş, taşınmış, bel yakısı, yün kuşak, hap, kaşe yerine fayans, kalın porselenden, boyalı çinkodan birer ördek yaptırmış. O günden sonra fayans ördek pratik ve an-prik bir ilâç olmuş. Aptal nasılsa akledip hâkime şikâyet etmiş, zavallı ördek ne yapmış ki her gece hakaret görmekteydi.

Ördek deyip geçmeyiniz!

Eski külhanbeylerin söyledikleri:

(Ördek mancasına
(Tarhana çorbasına
(Misafir olacağı vayı!)

Türküsündeki mancasından, kı-zartmasından başka bir takım me-deni faydaları da vardır. Meselâ şuracıkta akla geliverenler: Yeşilbaş ördeğin başının derisini yüzerler, güzelce tabaklatırlar, birbirine ek-lerler, bu deriden bayan şapkası ve manto yakası yaparlar ki güzel-ligine doyum olmaz. Ben bir tarihte komşuya böyle bir yaka ile kol hediye etmişim de dünyalar kadar sevinmişti. Truvakar mantosu da olur. Ama kimsenin beğenmediği kara ördeğin göğüs derisinden. Şap-ka da aynı deriden olacak unutul-maya! Kara ördeğin derisi kalındır, tüylerinin rengi barutla siyah arası çok güzel ve parlak olur. El-mabaşın, macarın, ve ötekilerin kanat altlarından ve göğüslerinden alınan tüylerle çok yumuşak yatak, yastık yapılır. Kanat tüyleri sigara ağızlığı temizlemeye ve bö-rek yağlamaya yarar. Ayaklarının bir patisini evin sokak kapısı üstüne çivileriseniz yangına karşı birebirdir. Bir çok sigorta kumpanyaları sigorta ettikleri binaların kapılarına böyle yaparlar. Ördek kesilir, kesilmez kanını almak ve hemen işe başlamak şartile şöyle nefis bir çil salçası olur: Bir çay fincanı taze ördek kanı, bir o kadar siyah şarap, bir tatlı kaşığı sos anjez, bir çorba kaşığı soğan suyu ile defne yaprağının suyu, çalklanmış iyi yumurta sarısını, bir kepeç penbeleş-tirilmiş irmikle kaynatılıp koyulaş-tırılır.

Ördeğin karnına bir elma ve alabildiği kadar mantar, h a v u ç, kuş konmaz, rende soğan, bahar doldururum, dikerim, fırına sürerim. Bir kepeç tereyağ, bir kepeç domates salçası, bir kaşık maydanoz suyu, yarım kadeh kon-yak, iki kepeç et suyu. Ördęđi iki-de bir çevirdikçe bu salçayı tepsi-den alıp kaşık kaşık sularım. Yarı pişince etrafına bütün patatesle, kabuklu elma dizerim. Sonra ne ya-pacağım? Tabii yerim. Siz de böyle yapınız.

Ördeğin karnına iki bütün elma, bir kaç bütün soğan ve beş on yeşil zeytin koyup dikişiz. Kızartmadan tencereye koyunuz. Bol soğan, ha-vuç, domates, bahar yerleştiriniz, birer deste maydanozla dereotunu deste halinde üstüne yataınız. Te-peleme kemik suyu doldurup kapa-ğın hamurlayınız. Ağır ateşte iki buçuk saat kaynatıldıktan sonra na-sıl isterseniz öyle yapınız. Yalnız maydanozla dereotu demetlerini çı-karınız.

Kara ördeği kimse beğenmez ya, öyle lezzetli olur ki. Kara ördeğin derisini yüzünüz, yalnız göğüs et-lerini kesip, biftek gibi çıkarınız. Dört gün buz dolabında, beşinci gün soğan suyu ile karışık kara bi-berli kara şarapta yatırınız ve al-

ERKEN TEDRİSAT

Talebeler, Muallimler Ve Veliler; Değişikliği Nasıl Karşıyorlar?

Mekteplerde sabah erken derse başlamak mecburiyeti günün meselesi oldu, Maarif Vekilini Büyük Millet Meclisinde izahat vermiye sevketti.

TAN, haftalardanberi bu mesele üzerinde tetkikat yaptırıyor. Bugün bu tetkikatımızın neticelerini neşre başlıyoruz. Umu-miyet itibarıyla vardığımız netice şudur:

1 — Talebe — uzak semtlerde o-turanlar müstesna — ekseriyet itiba-rile, mektebe erken gitmekten mem-nundur.

2 — Öğretmenlerin bir kısmı bu kararın tatbikinden memnun, bir kısmı müstekidir. Şikâyet edenler, sabah erken kalkmaya alışmamış ol-dukları için itiyatlarını bozmağa mecbur olanlardır.

3 — Velilerden, daha ziyade hal ve vakti yerinde olanlar, bu usulden şikâyetçidir. Şikâyetlerin esasını da, çocuklarının erken kalkmaya mecbur olmaları, kahvaltı yapmadan mek-tebe gitmeleri teşkil etmektedir.

4 — Talebe ve öğretmenler, ög-le-den sonraki mütaalealardan şikâyetle birleşmektedir. Sebep olarak ta, mü-talea salonlarında yüze yakın talebe toplanması gösterilmektedir. Bu ka-labalık içinde talebe okuyamamakta, muallimden istifade edememekte, bilâkis günü kapalı ve havasız bir odada geçirmektedir.

Talebeler Neler Anlatıyorlar?

Şimdi, anketi yapan muharririmizi dinleyiniz:

Biz, muhtelif semtlerde, muhtelif derecedeki mekteplerde, başka başka sınıflarda bulunan talebelerle konuş-tuk, birçok muallim ve müdürlerin fikirlerini sorduk ve talebe velileri le bir talebe velisi gibi konuşarak, düşüncelerini tesbit ettik. Ancak al-dığımız cevaplarda birçok benzerlik-ler bulunduğu için, öne sürülen mü-taleaların en karakteristik olanlarını yazmakla iktifa edeceğiz.

Sultanahmet 44 üncü ilkokul-dan 169 Vecihi Borkurt diyor ki:

«Sabahleyin erken kalkabiliyorum. Mektebe vaktinde yetişmek bakımından hiçbir sıkıntı çekmiyorum. Yalnız öğleden sonraki ilk boş derste çalışmak itiyadını henüz tam mânasile kazanamadım. Buna, arkadaşların fazla gürültü etmeleri de sebep olmuyor, değil. Fakat, evde daha rahat çalıştığımı zannediyorum.»

Nişantaşı Ortamektebinden 390 Kemal Çetin diyor ki:

«Bizim mektepte çift tedrisat var. Biz öğleden sonra ders görüyoruz. Sabahleyin erken kalkmak biraz yorucu oluyor. Hem babam kasaplık ediyor. Sabahları işi çok olduğu için kendisine vardım et-meğe mecburum. O itibarla sabahları dükkânda kalyorum. Ama öğleden sonra saat 5,30 ile 8 arasında evde adamakıllı rahat-ça çalışıyorum. İyi ki biz sabahleyin erken mektebe gidip ders görüyoruz.»

Beyoğlu 29 uncu ilkokuldan 307 Kaya diyor ki:

«Cumartesi ve çarşamba günleri öğleden sonra mektebe gitmiyoruz. Mektepte çalışmamı annem, babam çok istiyor. Hatta onlar, tatil günlerini bile mektepte geçirmemi arzu ediyorlar. Artık, ders öğren-eyim diye mi, evde yaramazlık etmiyeyim diye mi, bilmem. Benim her vakit mektep-te kalmamı istiyorlar, işte. Ben öğleden sonra mektepte kalmaktan memnunum. Orada arkadaşlarımla daha iyi eğlenyo-ruz. Zaten mütaalealarda ne yapıyoruz ki? İlk ders boş. İstedigimizi okuyoruz. İkinci deste resim filân yapıyoruz. İyi ki he-sap, hayat bilgisi okumuyoruz.»

Kadrgada 3 üncü okuldan is-mini gizliyen bir talebe:

«Mektep mi? Yeni sistem mi? Sınıf mü-messili arkadaş olduktan sonra, istediğin

tıncı günü tereyağda kızartınız, panesi de olur.

Ördek nasıl avlanır? Anlatamam. Profesyonel avcı için bir kazanç, geçim işidir, amatör için de - söz aramızda - akıl işidir! O kara yel fırtınalarında, o ayazlarda, o sulu sepkenlerle tipilerde... Neyse geç-e-lim, tüfekdaşlarımızı kızdırmıya-lım.

Bir ördek için de bundan fazla kalem ve cene çalınmaz doğrusu.

kadar geç gel ve sınıfta gürültü et. Ne o-lacak ki?»

İstanbul Lisesi son sınıf fen kolundan 849 Gener diyor ki:

«Ben Kadırga yurdunda olduğum halde mektebe güç belâ yetişiyorum. Yorgun yorgun üç saat birbiri üzerine, hiç teneffüs etmeden ders dinlemek epeyce güç oluyor. Öğle teneffüsü 1,5 saat ama hiç istifade e-dilemiyor. Mütaalealarda da gürültü olduğu için istifade edilmiyor. Bir müslim üç sı-nıfı birden idare etmeğe kalkınca tabii pek iyi netice alınmıyor. Anlıyamadıklarımı izah edecek fizik, kimya, riyaziye hocaları haftada bir defa nöbetçi oldukları için sorup cevap alma işi neticesiz kalıyor. Bazan boş yere vaktimizi harcadığımız oluyor. Mütaaleden çıktıktan sonra saat 7 ye kadar kafamız bir şey almıyor. Gece saat 11 e,hattâ 12 ye kadar çalışmak mecburiyetinde kalyoruz. Sabahleyin de erken kalkmağa başlayınca hayatımızın intizamı ve kafamızın jelama işi bozuluyor.»

Anadolu Kavağında oturan ve İstanbul Lisesine devam eden Fethi Can diyor ki:

«Ben mektebe yetişebilmek için 5,50 va-purunu kaçırmanın mecburiyetindeyim. Eğer ikinci vapura kalırsam derse geç gi-riyorum. Sonra müdür geç kaldığım gün-ler beni takdir ediyor. Sicillime kaydedi-yor, ceza veriyor. Ben de bazan mektebe yetişemeyince kütüphanelerden birine gi-diyorum, roman okuyorum. Kaybettiğim ders-leri arkadaşlarımdan öğrenmek çok güç oluyor. Canım sıkılıyor.»

Öğleden sonra müzakerelerde bulunan muallim defteri imza edip koridorda dolaş-mağa mecbur oluyor. Talebenin başında bulunamadığı için pek istifade edilmiyor.»

Beykoz Ortamektebi talebe-sinden 323 Nurullah Kaya diyor ki:

«Biz Anadolu kavağında vapuru kaçırınca 45 dakikalık kara yolu ile mektebe gidiyoruz. Smıta üçer üçer oturuyoruz. Sabahleyin, uykusuz olduğumuz için ders kafamıza girmiyor. Mütaalealarda da bir gün evvelki hayatımızı anlatıp duruyoruz. Çünkü patridi gürültü içinde ders yapıla-mıyor ki...»

Boğaziçinden Kabataş Lisesi-ne gelen talebelerden ismini söy-lemiven bir genç anlatıyor:

«Sabah kahvaltısı benim için haram. Zira ben vapura yetişebilmek için kalktığım saatte annem uyuyor. Kendisini uyan-dırmanı hiç istemiyor. Öleleri de eklemek peynir, ekmeç pastırma yemiyor. Gecele-ri derse çalışıyorum. Çünkü bir odada hem annem, hem babam, hem de iki kız kardeşim oturmak mecburiyetindeyiz. Hu-lâsa, ağza alamıyor, derse öğrenemiyorum, uykusuz kalyorum. Ben evvelce sabah-ları yatağımda çalışarak ders ve vazifele-rimi yapıyordum. Şimdi ise horozlar ötme-den kalkmamışım.»

Kumkapı Ortaokulu son sınıf talebesinden Mehmet Bilsel di-yor ki:

«Bakırköyde oturuyoruz. Erken mekte-be gitmek için kahvaltudan fedakârlik e-diyorum. Trende 25 dakika boşuna gi-di-yorum. Öğle yemeklerini lokanta ve muhâ-lebicilerde yiyorum. Bu da bütçemize te-sir ediyor. Mektep mekterlerinde hem çe-şit yok, hem de berbat pisirilmiş oldukları için ağza alamıyoruz. Mütaalealardan istifa-de edenler yüzde yirmiyi geçmez. Dört beş sınıfın bir muallim tarafından idaresi çok fena oluyor. Sonra talebe mümessile-ri de arkadaşları ile şaka ediyor, gürültü çıkıyor.»

(Muallimlerin ve talebe velilerinin bu mesele hakkında neler düşündük-lerini, anketin yarın neşredeceğimiz kısmında okuyacaksınız.)



Toplattırılan Müstehcen (!) Bir Eser İçin

(Başı 5 incide)

du: Zira, Afroditi gibi edebî bir eseri müstehcen diye ortadan toplamakla, herhangi bir çıplak heykele, - meselâ Venüsün heykeline - derhal:

«— Mugayiri edeptir!» yaftasını yapış-tırmak arasında hiç fark yoktur!»

Hüseyin Cahidin sözlerini. Valâ Nurettin de tasdik eyliyerek, şu cümleleri ilâve etti:

«— «Afroditi», fikri seviyeleri, meselâ, Fransanın, İngilterenin derecesine yükse-lememiş memleketlerde bile bir edebî eser itibarı göremek okunur. Kaldı ki, ben, Fransa ve İngiltere gibi, - cümlesinden bulunduğumuz - demokrat memleketlerde toplanılmayan bütün eserlerin, bizde de okunulabilmeleri tarafdarıyım. Biz de, bu kabîl eserlerin kıymet ve mahiyetlerini tartarken, o demokrat memleketlerde kul-lanılan ileri ölçüydü mikyas edilmelidir: Halbuki maalesef, bunun gibi bazı hâdi-seler, bu hususta taassuptan kurtulamadı-ğımızı anlatmaktadır!»

Valâ Nurettinden sonra, kendileri-le görüştüğümüz, - Selâmi İzzet gi-bi, Ethem İzzet gibi, Ömer Rıza gibi - birçok değerli muharrirlerimiz de, hemen hemen aynı kanaatleri ileri sürdüler. Bütün bunlardan da anla-şılmaktadır ki, Afroditi hakkında hü-küm verirken, bir tek zatın reyini soranlar tesadüfen, bu eseri müsteh-cen bulan hemen yegâne «mütehhas-sın» a rastlamışlardır.

Bize gelince, biraz evvel söyled-i-ğimize gibi evvelki gün, bu hususta şu satırları yazmıştık:

«— Bir taraftan, eser buhranından şikâyet olunup dururken, «Afroditi» gibi e-debî bir eserin: «Müstehcendir!», denilerek ortadan kaldırılması, doğru bir hareket değildir.»

«Afroditi», hemen bütün dillere tercüme olunmuş bir eserdir. Ve bu eserin sanatla alâkasını inkâr edebilmek, sanatı inkâr etmekten farklı bir gaflet sayılamaz. Kal-dı ki, bu eseri türkçeye çeviren arkadaş, lisanın temizliğine, ve cinsiyet mevzu-larına temas eden kısımlarda, kelimelerin en münasiplerini seçmiye, azami riayeti gös-termiş, ve bunda, hakkı ile muvaffak ol-muştur. Bütün bunlara rağmen, bu eserin cezaya uğraması, sanatın, - tipki İzzette olduğu gibi - haksız bir sille yemesinden farkıdır. Kaldı ki, bütün cihanda, edebî bir eser olarak tanınan, ve okunan Afro-

dit'in sanatla münasebeti, ve alâkesi. İz-mitteki tablonun sanatla münasebeti gibi kabîli münakaşa bile değildir!»

Bunun içindir ki, işlenilmiş bulu-nan bu hatanın, - bu sırada, yeni bir mesele halinde dallanıp budakla-madan - tamir olunmasını dilemek, en samimi temennimizdir!

Lordlar Kamarasının Gizli Celsesi

Londra, 7 (A.A.) — Lord Stan-hope, teslimat meselesini müzakere etmek üzere Avam Kamarası gibi, Lordlar Kamarasının da gizli bir celse aktedeceğini dün Lordlar Kama-rasında söylemiştir. Bu celse parti liderleriyle istişareden sonra gelecek salı veya perşembe günü yapılacaktır.

Belçika — Fransa İktisadi Müzakereleri

Brüksel, 7 (A.A.) — Belçika hü-kümetinin bir murahhası, halihazır-da Fransa hükümeti ile girişilmiş o-lan iktisadi müzakerelere devam et-mek üzere dün Parise gitmiştir.

TAN Gazetesi

İlan Fiyatları

1 inci sayfa santimi	400
2	250
3	200
4	100
1/2 sayfalarda	60
Son sayfa	40

Dikkat:

- 1 — 1 santim: gazetenin ince yazı ile 2 satırdır.
- 2 — İlanların fiyatı gazetenin tek sütünü üzerine hesaplanmıştır.
- 3 — Kalın yazılar da gazetede kapladığı yere göre santim le ölçülür.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. idaresi İlanları

Muhammen bedeli 13300 lira olan 25 adet 6 No.lu pulzometre 29-1-1940 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankara da idare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin 997,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa'da Te-sellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (10024)

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Ateylemiş için alınacak olan ege, demir, ve sairinin pazarlığı 11-12-939 tarihinde saat 15 de yüksek mühendis mektebinde yapılacaktır. Muhammen bedeli 1430 ve ilk teminatı (108) liradur. (10092)

Balikesir Ortaokullar Satınalma Komisyonu Başkanlığından:

Cinsi	Azı	Çoğu	Tahmin bedelli Lira	Muvakkat teminatı	Eksiltmenin şekli
Takım elbise	350	400	6800	510	Kapalı zarf

Balikesir orta okullarının ihtiyacı olan yukarıda yazılı takım elbise on beş gün müddetle eksiltmeye çıkarılmıştır. İhalesi 22 Kânunuevvel 1939 cuma günü saat on beşte Balikesir maarif müdürlüğü odasında yapılacaktır. 2490 numaralı kanunun tarifata uygun olarak hazırlanacak teminat ve teklifleri hâvi mektuplar ihale gününde nihayet saat 14 de kadar komisyon başkanlığına verilmiş bulunacaktır. Şart-name ve nümünelerin her gün öğretmen okulunda görülebileceği ilân olunur. (10133)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

İhalesi evvelce ilân edildiği halde istekli çıkmayan asgari 350 azami 450 ton ma-zotun ihalesi 15-12-939 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Galata rihimn-daki umum müdürlük binasında toplanacak olan satınalma komisyonunda yapı-lacaktır. Muhammen bedeli 32940 lira ve muvakkat teminatı 2470 lira 50 kurustur. İsteklilerin teklif mektuplarını bildirilen vakitten bir saat evveline kadar kom-سیون reisliğine tevdi etmeleri lazımdır. Bu baptaki şartname sözü geçen komisyon da her gün görülebilir. (9758)

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden:

Sivrihisar merkezinde inşa edilecek (20934,10) lira kesif bedelli ilk okul in-saatının kapalı zarf usulile yapılan eksiltmesinde talip zuhur etmediğinden 2490 nu-maralı kanunun 40 ncı maddesine tevfi kanun 28-11-939 tarihinden 18-12-939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14,45 e kadar temdit edilmiştir Eksiltme Vilâyet daimi enümeninde kapalı zarf usulile yapılacaktır. Muvakkat teminat (1570,05) liradur.

Bu işe ait evrakı: Proje kesif hulasası, Hususî fennî şartname, vahidî fiyat listesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi yapı işleri umumî fennî şartnamesi eksilt-me şartnamesi, ve mukavele projesinde ibaret olup her zaman nafia müdürlüğün-de görülebilir.

İsteklilerin benzeri işleri yaptığını dair en az on beş bin liralık vesikaya müste-niden ihale tarihinden ilâkal sekiz gün evvel vilâyete müracaatla alacakları eh-liyetname ve sicillî ticarete kayıtlı olduğuna dair vesikayı kanunun tarifî vehile teklif mektuplarına eklemeleri şarttır. Mektuplar 18-12-939 tarihinde saat 13,45 e kadar makbuz mukabilinde daimî enümen riyesatine verilmiş olacaktır. Posta ile gönderilecek mektuplar fadeli taahhütlü ve mühür mumu ile mühürlü olacaktır. Postada olacak teklifler kabul edilmez. (9794)

Memleket Yavrularının İttifakına, anne ve Babaların bihakkın tevaccühlerine mazhar olan

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI



İkincikânun 1940 da tam çeyrek asrı idrak etmek bahtı-yarlığına nail olacaktır.

Pirinç ve tekmi hububat unlarını, kendi üstün teknik eseriyle Avrupalı bir tarzda ve nefis bir surette imal ve ihzar eder.

Beşiktaş — Kılıcalı

Kuruluş tarihi: 1915

MARİFET İLTİFATA TÂBİDİR.

İltifat arttıkça, Marifetler de çoğalır.

HACI BEKİR

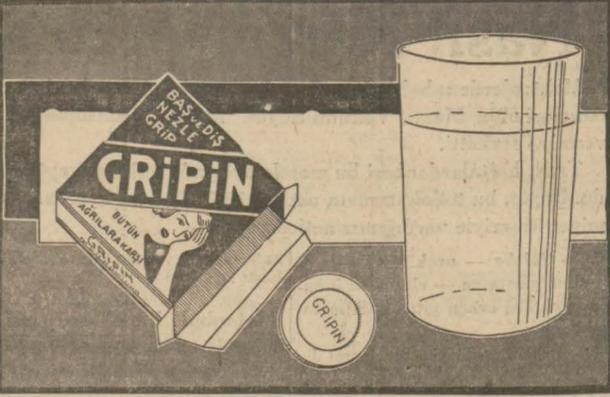
Firmasının Memleket içinde ve dışında GÖRDÜĞÜ MÜSTESNA RAĞBET

Bu büyük Türk Ticarethanesine müşterilerini bir kat daha memnun bırakmak imkânlarını veriyor.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Karaköy, Beyoğlu, Kadıköy.

GRİPİN



Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Neuralii, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Müsabaka ile Memur Alınacak

Türkiye İş Bankasından :

- 1 — Banakamızın muhtelif subelerinde çalıştırılmak üzere müsabaka ile 15 memur alınacaktır. Müsabaka imtihanları 25 Birinci kânun 1939 pazartesi günü Ankara, İstanbul ve İzmirde yapılacaktır.
- 2 — İmtihana girebilmek için:
 - a) Lâkal lise mezunu olmak.
 - b) On sekiz yaşından aşağı ve otuz yaşından yukarı bulunmamak.
 - c) Askerliğini yapmış olmak (Askerliğini henüz yapmamış olanlar muvakkat memur olarak alınacaklardır.)
- 3 — Yukarıda yazılı evsafı haiz olan taliplerden tahriri imtihanda muvaffak olanlar berayı tecrübe on beş gün maaşsız olarak çalıştırılır. Bu müddetin hitamında mesailerı itibarile de iyi not alanlar barem kanununda muayyen tahsisatla kadroya alınır.
- 4 — Muvaffak olanlar arasında ecnebi lisanı bilenler tercih olunur.
- 5 — İmtihan neticesinde Banka hizmetine alınacak 15 memurdan başka muvaffak olanlar, muvaffakiyet derecelerine göre Müessesede açılacak münhallere sıra ile alınacaklardır.
- 6 — Taliplerin en geç 20 Birinci kânun 1939 çarşamba gününe kadar Ankara'da Umum Müdürlük Memurin Servisine, İstanbul ve İzmirde Şube Müdürlüklerine vesafilerle birlikte müracaatta bulunmaları ilân olunur.

Hakikî Dostun Tavsiyesi Budur :

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN



Yurdda İttifak Haline Gelen Bu Kanaati Tesise Niçin Ve Nasıl Muvaffak Oldu ?

Çünkü "Radyolin", in terkibi yüksek bir kimya şaheseridir. Çünkü "RADYOLİN", in terkibi yüksek bir kimya şaheseridir. Çünkü bütün "RADYOLİN", kul-lananların dişleri temiz, sağlam ve güzeldir. Çünkü "RADYOLİN", emsalsiz rağ-

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri



Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbarah ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	500	"	2,000	"
4	250	"	1,000	"
40	100	"	4,000	"
100	"	"	5,000	"
120	40	"	4,800	"
160	20	"	3,200	"

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kurallar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Ankara Asliye 4 üncü Hukuk Mahkemesinden:

İstanbulda Bahçekapıda 4 ncü Vakıf hanında 84 numarada icrayî faaliyet etmekte iken halen nerede olduğu bilinmiyen Amerikan Ekspres bankası

Necati Güleç tarafından açılan, haczin kaldırılması ve icra masasından kesilen paraların iadesine karar verilmesi hakkındaki davanın duruşma günü olan 4/12/939 tarihinde ilân edilen tebligata rağmen mahkemeye gelemediğinden duruşmanın 28/12/939 perşembe günü saat 9 za tâlikine ve yine ilân edilen gıyap kararı tebligatine karar verilmiştir. O gün ve saatte bir vekil veya mümessil göndermeniz lüzumu ve aksi takdirde duruşmaya gıyabınızda devam olunarak bir daha mahkemeye alınmayacağınız tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(10148)

Bu Hakikati Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklara tutulmamak için sağlığını BIOGENINE kan ve derman hapları ile sigortalayınız.

BIOGENINE; en birinci kan, kuvvet, iştiha yaratan ve tesirini derhal gösteren bulunmaz bir devadır.

BIOGENINE; daima kanı tazeleyip kuvvetlendirir, halsizliği giderir, hariçten gelecek her türlü mikrobları öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır, zekâyı yükseltir. Bel gevşekliği ve ademi iktidarın en birinci devasıdır.

BIOGENINE; kullananlar kat'iyyen kardan, kıştan, soğuktan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü vücudu her zaman genç ve dinç bulundurur ve bu sayede müthiş âkibetlerle neticelenen GRIP, nezle, enfloenza, sıtma gibi hastalıklardan korunmak için büyükler sabah, öğle, akşam birer, sekiz yaşından üstün çocuklar yalnız sabah, akşam birer BIOGENINE almalıdır. Hasta olanların kurtulması için de

bu miktar bir misli arttırılmalıdır. Her eczane de bulunur.

LAKSATIN BODO



Kabız olanlar için en iyi bir müshildir. Çilekli, kayısı, leziz şekerleme, bütün istimal eden çocuklar, Bayanlar ve Baylar hele yaşlılar tesirine hayret ederler. Sancı vermez ve tabiatı tanzim eder. Her eczane de bulunur.

Inhisarlar Umum Müdürlüğü İlanları

- I — Değiştirilen şartnamesi mucibince Linotip ve İntertype yazı dizme makinesine 27-XI-939 tarihinde teklif olunan fiyatlar haddi lâyük görülmediğinden iş yeniden pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.
- II — Muhammen bedeli sıf 8000 lira muvakkat teminatı "600., liradır.
- III — Pazarlık 18-XII-939 pazartesi günü saat 14 de Kabağta levazım ve mübaaaat subesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.
- V — Fiyatsız teklif ve kataloglar ihale gününden en az bir hafta evvel tetkik edilmek üzere bütün fabrikalar subesine verilecektir.
- VI — Münahasaya girecekler pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (10077)

Muhasebeci Alınacak

Orman Umum Müdürlüğüne bağlı Devlet Ormanları İşletme Revirlerinde çalıştırılmak üzere imtihanla muhasebeci alınacaktır.

- 1 — Muhasebecilere 3656 sayılı kanun hükümleri dairesinde ayda 170 liraya kadar ücret verilecek ve bu kanun mucibince terfi ettirileceklerdir.
- 2 — Taliplerin Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi mezunu olmaları şarttır.
- 3 — Memurin kanununun 4 üncü maddesindeki şartları haiz olmaları lâzımdır.
- 4 — İmtihan 27-12-939 Çarşamba günü saat 10 da Orman Umum Müdürlüğünde yapılacaktır.

5 — Taliplerin 26-12-939 akşamına kadar aşağıda gösterilen vesikalari ile birlikte Orman Umum Müdürlüğüne müracaatları.

- A — Nüfus cüzdanı sureti, hüsnühâl ilmühaberi.
- B — Diploma veya sureti.
- C — Askerlik vesikası veya sureti.
- D — Varsa bonservisleri veya suretleri.

(10013)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan :

- 1 — Cerrahpaşa hastahanesinde yapılmakta olan birinci Şürüj klniğinin 48559.36 lira keşifli ikmal inşaatı 14-12-1939 perşembe günü saat 15 de rektörlükte kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İstekiler bu işe ait dosyaları (245) kuruş mukabilinde rektörlükten alabilirler.
- 3 — Bu işe girebilmek için 939 ticaret odası vesikasile dosyasındaki ilân şartlarında yazılı vesikalar ile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel rektörlüğe verilmelidir. (9841)

Hersene aldığınız ve beğendiğiniz

SAATLİ

Maarif Duvar Takvimi

Bu yıl daha mükemmel bir surette çıktı

Fakat aldanmamak ve yerine başka takvim almamak için

Maarif Takvimi

Adına bilhassa dikkat etmelidir.

MAARİF Takvimindeki yazılardan bazıları:

Takvime dair her türlü malumat, vakitler, mevsimler, fırtınalar, hava değişimleri, güneşin burçlara tahavvülleri.

Arabi, rumi aylar, bayramlar, milli günler ve tatil günleri.

Cünlerin tarihi; Mühim dünya tarihleri, Türk tarihi ve inkılâp tarihi.

Faydalı sözler ve darbemeseller...

366 güzel hikâyeler ve lâtifeler 366 mâniler ve bir çok lüzumlu ve faydalı bilgiler...

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

Aldanmamak için bilhassa; MAARİF TAKVİMİ adına dikkat etmelidir.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan :

Miktarı	Cinsi	Tahmini bedel	İk teminatı	Açık eksiltme günü	Saati
7000	Tire çorap	1960	147	11/12/939 pazartesi	10
3104	"	869.12	66	11/12/939 Pazartesi	11
4000	"	1120	84	11/12/939 Pazartesi	14

- 1 — Teşkilât eratı için satın alınacak Tire çorapların yukarıda yazılı, gün ve saatlerde açık eksiltmesi yapılacaktır. Nümune çorap ve evsafı komisyonadadır. Görülebilir.
- 2 — İstekillerin kanunî vesikalari ve ilk teminat mabuzları ile Galata Rıhtım caddesi Veli Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (9721)

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lütfü DÖRDÜNCÜ, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer: T A N Matbaası